

BIULETYN INFORMACYJNY

ISSN 2300-4347

80-850 Gdańsk, ul. Rajska 6

tel. +48 58 321 84 84

gdansk.enot.pl

e-mail: biuro@gdansk.enot.pl

Nr 42 - czerwiec 2023

Pomorskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo - Technicznych NOT w Gdańsku

Gala Finałowa Jubileuszowej XXV edycji

Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości

S.3

Spis treści

Kalendarium	2	Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych	15
Wydarzenia		Komitet Seniorów i Historii Ruchu Stowarzyszeniowego	16
Gala Jubileuszowej, 25 edycji Konkursu o PNJ	3	Klub Technika NOT	
Konferencja Q Doskonałości 2023	4	Przedsiębiorca innowatorem ?.....	17
Lista Osób uhonorowanych Medalem 75-lecia	5	Spotkania w Klubie Technika	18
Konferencja Rozwój Kolei Dużych Prędkości w Polsce	6	Loża Ekspertów	
Inauguracja obchodów 25-lecia samorządu woj. pomorskiego	6	Krótką historia „Soldka”	19
Z życia Pomorskiej Rady		Z dziejów kolei na Pomorzu Gdańskim	21
Posiedzenie Rady PR FSNT NOT w Gdańsku	7	Półka z książkami	23
Sprawozdanie z działalności za rok 2022	7	Jakość w pomorskim	
List gratulacyjny oraz nagroda dla uczennicy CKZIU nr2	12	Fotorelacja z Gali Finałowej Jubileuszowej XXV edycji Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości	25
Stowarzyszenia Naukowo -Techniczne		Repertuar Sceny Teatralnej NOT	27
Stowarzyszenie Elektryków Polskich	13		
Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Pożarnictwa	14		
Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP	14		

Kalendarium

- 03 kwietnia** - posiedzenie Kapituły Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości
- 19 kwietnia** - posiedzenie Zarządu PR FSNT NOT w Gdańsku
- 20 kwietnia** - konferencja „Czyste powietrze od źródła do odbiorcy– wytwarzanie i wykorzystanie energii”
- 25 kwietnia** - Klub Technika: Ernest Malinowski: Polak, bohater narodowy Peru, twórca techniki kolejowej i mostowej
- 26 kwietnia** - posiedzenie Pomorskiej Rady Przedsiębiorczości
- 19 maja** - posiedzenie Prezydium Kapituły Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości
- 25 maja** - posiedzenie Rady PR FSNT NOT w Gdańsku
- 29-30 maja** - spotkanie Zarządu Głównego FSNT NOT z Prezesami i Dyrektorami Biur TJO
- 05 czerwca** - Walne Zebranie SITK RP Oddział w Gdańsku
- 06 czerwca** - Gala Finałowa 25 edycji Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości
- 06 czerwca** - Inauguracja obchodów 25-lecia samorządu województwa pomorskiego
- 12 czerwca** - konferencja Q Doskonałości
- 14-16 czerwca** - konferencja Zielona Retencja
- 20 czerwca** - Klub Technika: Odnawialne Źródła Energii w publicznym Transporcie Zbiorowym
- 21 czerwca** - posiedzenie Pomorskiej Rady Przedsiębiorczości
- 21-23 czerwca** - Konferencja naukowo-techniczna „Rozwój Kolei Dużych Prędkości w Polsce”
- 23 czerwca** - Walne Zebranie IMOGEOR
- 28 czerwca** - posiedzenie Rady Krajowej FSNT NOT

Nasza okładka: ceramika na szybie windy, proj. Andrzeja Trzaski, Dom Technika NOT Gdańsk, fot.: Aleksandra Domaszewicz 2023

Wydarzenia

Gala Jubileuszowej, 25 edycji Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości

mgr Barbara Wiśniewska

Pomorska Rada FSNT NOT w Gdańsku

6 czerwca odbyła się Gala finałowa Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości.

Złoci, Srebrni oraz Brązowi laureaci 25-lecia zostali wyłonieni przez Kapitułę Konkursu spośród dotychczasowych uczestników, a wiodącym kryterium w tej wyjątkowej edycji był istotny progres w obszarze zarządzania jakością.

Gala była wspaniałą okazją do uhonorowania Medalami 75-lecia PR FSNT NOT w Gdańsku im. Prof. Tadeusza Jednorala Osób, które od wielu lat przyczyniają się do upowszechniania idei Konkursu, oraz obejmują patronatem najważniejsze realizowane przez Pomorską Radę FSNT NOT w Gdańsku wydarzenia, na czele z Wojewodą Pomorskim Dariuszem Drelichem, Marszałkiem Województwa Pomorskiego Mieczysławem Strukiem oraz Prezydentem Organizacji „Pracodawcy Pomorza” Zbigniewem Canowieckim.

Medale zostały także wręczone Członkom Kapituły Konkursu.

Kapituła od wielu lat jest animatorem doskonalenia formuły Konkursu, który w profesjonalnej, nowoczesnej i zgodnej z obowiązującymi trendami i osiągnięciami nauki odsłonie, jest skutecznym narzędziem samodoskonalenia przedsiębiorstw.

Fot: BW, Statuetka w nowej odsłonie

W tegorocznej edycji nagrody przyznano w kategoriach:

Małe organizacje:

Złoty Laureat 25-lecia - Zakład Hydrauliki Siłowej Hydromech S.A.
Srebrny Laureat 25-lecia - TEMIS & SPAWMET Sp. z o.o.
Srebrny Laureat 25-lecia - VIVADENTAL Sp. z o.o.
Brązowy Laureat 25-lecia - Spółdzielnia Mieszkaniowa "Suchanino"
Brązowy Laureat 25-lecia - NDI Sopot S.A.
Brązowy Laureat 25-lecia - Euro-Went Sp. z o.o

Średnie organizacje:

Złoty Laureat 25-lecia - nie przyznano
Srebrny Laureat 25-lecia - PPHU POLIPACK Sp. j. Irena Więckowska i Katarzyna Kolmetz
Srebrny Laureat 25-lecia - PLASMET Czechowicz Sp. j.
Brązowy Laureat 25-lecia - STBU Brokerzy Ubezpieczeniowi Sp. z o.o.
Brązowy Laureat 25-lecia - Zakład Produkcji Materiałów Budowlanych inż. Kazimierz Ginter
Brązowy Laureat 25-lecia - Odlewnia Żeliwa i Metali Nieżelaznych "SPOMEL" Spółdzielnia Pracy

Duże organizacje:

Złoty Laureat 25-lecia - nie przyznano
Srebrny Laureat 25-lecia - LACROIX Electronics
Brązowy Laureat 25-lecia - nie przyznano

Małe organizacje publiczne:

Złoty Laureat 25-lecia - nie przyznano
Srebrny Laureat 25-lecia - nie przyznano
Brązowy Laureat 25-lecia - Gdańska Spółdzielnia Socjalna

Średnie organizacje publiczne:

Złoty Laureat 25-lecia - Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Gdańsku
Srebrny Laureat 25-lecia - nie przyznano
Brązowy Laureat 25-lecia - III liceum Ogólnokształcące im. Marynarki Wojennej RP w Gdyni

Duże organizacje publiczne:

Złoty Laureat 25-lecia - Politechnika Gdańska
Srebrny Laureat 25-lecia - COPERNICUS PLSp. z o.o.
Srebrny Laureat 25-lecia - Szpitale Pomorskie Sp. z o.o.
Brązowy Laureat 25-lecia - Szpital Specjalistyczny w Kościerzynie Sp. z o.o.
Brązowy Laureat 25-lecia - Specjalistyczny ZOZ w Lęborku

Nagrodę Prezesa PR FSNT NOT W Gdańsku otrzymał Zespół Szkół Łączności w Gdańsku im. Obrońców Poczty Polskiej.

Konferencja Q DOSKONAŁOŚCI– Dobre praktyki w doskonaleniu usług medycznych na Pomorzu

13 czerwca po raz szósty odbyła się konferencja medyczna z cyklu Q Doskonałości - Dobre praktyki w doskonaleniu usług medycznych na Pomorzu.

Podobnie, jak w ostatnich latach, współorganizatorem Konferencji został Uniwersytet Gdański. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom uczestników, zaplanowano transmisję, a możliwość zdalnego udziału w wydarzeniu zapewniło Stowarzyszenie Wspierania Techniki Polskiej.

Konferencja została objęta Patronatem Honorowym Wojewody Pomorskiego Dariusza Drelicha, Marszałka Województwa Pomorskiego Mieczysława Struka, JM Rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego prof. dr. hab. Marcina Gruchały, Prezesa Okręgowej Izby Lekarskiej w Gdańsku Dariusza Kutelli oraz Przewodniczącej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Gdańsku Ewy Bogdańskiej-Bóll. Honorową Przewodniczącą Rady Programowej była Wicemarszałek Województwa Pomorskiego Agnieszka Kapała-Sokalska.

Otwarcia Konferencji dokonała Prezes Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku prof. dr hab. inż. Bożenna Kawalec-Pietrenko. Słowo wstępne wygłosiła Wiceprzewodnicząca Sejmiku Samorządu Województwa Pomorskiego Hanna Zych-Cisoń oraz profesor Małgorzata Wiśniewska - Kierownik Zakładu Zrównoważonego Rozwoju i Nauk o Jakości w Katedrze Strategicznego Rozwoju Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego.

Podczas dwóch sesji mieliśmy okazję wysłuchać referatów specjalistów i uznanych autorytetów z dziedziny zarządzania jakością.

Wygłoszone referaty:

- Klimat duchowy a bezpieczeństwo pacjenta - **Prof. Małgorzata Wiśniewska**, Uniwersytet Gdański
- Kultura bezpieczeństwa pacjenta jako ważny element opieki nad pacjentem onkologicznym - **Anna Hyży-Topolewska**,

KONFERENCJA NAUKOWA

Q DOSKONAŁOŚCI

Dobre praktyki w doskonaleniu usług medycznych na Pomorzu

Gdańsk | 13 czerwca 2023 roku

Szpital Pomorskie Sp. z o.o.

Działanie TOP SORu - **Bartosz Krasieński**, Copernicus Podmiot Leczniczy Sp. z o.o.

Perspektywa jakości Szpitala Specjalistycznego w Prabutach Sp. z o.o. ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa pacjenta - **Grażyna Stachowicz**, Szpital Specjalistyczny w Prabutach

10 najważniejszych aspektów Bezpieczeństwa w Opiece Zdrowia - **Stanisław Iwańczak**, Katowickie Centrum Onkologii

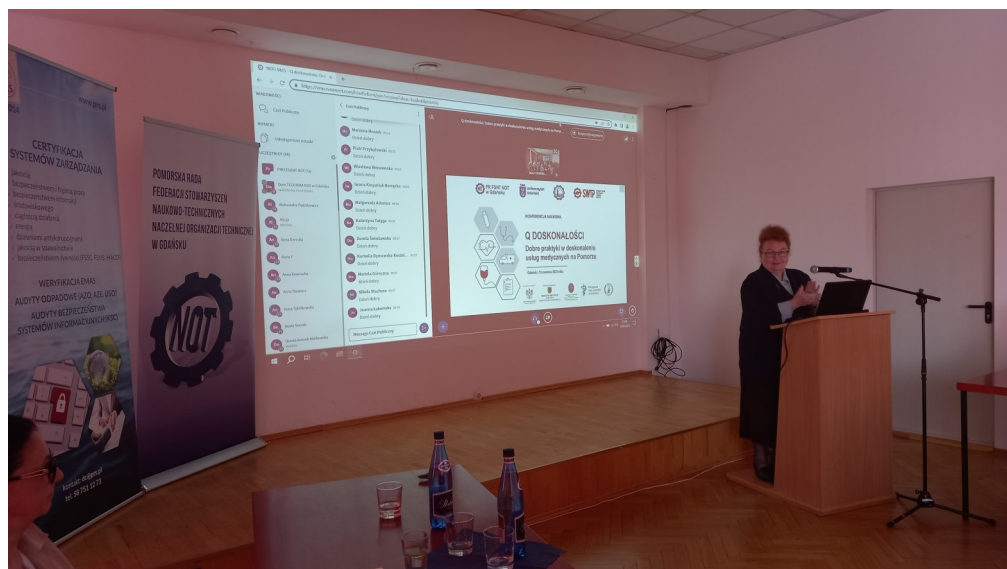
Zjawisko zaangażowania pacjenta i jego wpływ na kształtowanie kultury bezpieczeństwa w opiece medycznej - **Tomasz Grybek**, Uniwersytet Gdański, Fundacja Bohatera Borysa

Zarządzanie bezpieczeństwem informacji oraz ciągłością działania jako element kształtowania kultury bezpieczeństwa pacjenta - **Dawid Brożek**, Polski Rejestr Statków S.A.

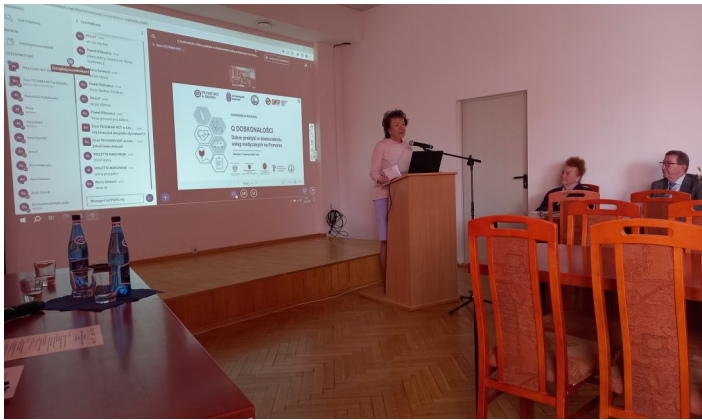
Po referatach nastąpiło otwarcie panelu dyskusyjnego, a następnie podsumowanie i zakończenie Konferencji.

Rejestracja odbywała się poprzez system N-conference, natomiast transmisja za pomocą platformy VMS, dostępna była dla zarejestrowanych użytkowników, którzy zadeklarowali udział zdalny.

W konferencji udział wzięło łącznie ponad 120 osób, w tym 50 osób stacjonarnie.

BW

Fot.: PO

Lista osób uhonorowanych przez Kapitułę Medalu w II kwartale 2023 roku Medalem Pamiątkowym im. Prof. Tadeusza Jednoręła

Kapituła Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości:

Prof. dr hab. Małgorzata Wiśniewska
 dr hab. inż. Piotr Grudowski prof. PG
 Prof. dr hab. inż. Piotr Przybyłowski
 Prof. dr hab. inż. Robert Bęben
 Pan Henryk Wojciechowski
 Pani Hanna Zych-Cisoń
 Pani Jolanta Szydłowska
 Pan Ludwik Szakiel
 Pani Magdalena Kreft
 mgr inż. Mirosław Murczkiewicz
 mgr Waldemar Zieliński
 mgr inż. Paulina Orłowska

W podziękowaniu za wieloletnią współpracę, przede wszystkim na rzecz Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości - zarówno poprzez obecność stałego przedstawiciela w Kapitułe jak i przyznawanie nagród specjalnych Laureatom Konkursu, oraz wsparcie statutowej działalności PR FSNT NOT w Gdańsku poprzez obejmowanie patronatem najważniejszych realizowanych przez Pomorską Radę konferencji :

Pan Dariusz Drelich – Wojewoda Pomorski,
 Pan Mieczysław Struk – Marszałek Województwa Pomorskiego
 Pan Zbigniew Canowiecki – Prezydent Organizacji Pracodawcy Pomorza

Konferencja Rozwój Kolei Dużych Prędkości w Polsce

mgr Waldemar Cezary Zielinski
Sekretarz Zarządu-Dyrektor Biura
Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku

W dniach 21-23 czerwca b.r. w Gdańsku odbyła się ogólnopolska Konferencja Naukowo-Techniczna, organizowana przez radomski oddział Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji RP oraz Krajowy Komitet Kolei Dużych Prędkości SITK RP.

Współorganizację prowadził również gdański oddział SITK RP, a Pomorska Rada FSNT NOT w Gdańsku objęła Konferencję patronatem.

W czasie 3-dniowego spotkania poruszono wiele tematów, oraz zaprezentowano szerokie spektrum technicznych rozwiązań funkcjonujących w branży.

W pierwszym dniu konferencji, poświęconemu zagadnieniom infrastruktury kolei dużych prędkości, interesujące referaty wygłosili przedstawiciele głównego sponsora voestalpine Railway Germany i Austria na temat integracji i zasad projektowania kolei dużych prędkości. Ze szczególnym zainteresowaniem słuchaczy spotkało się wystąpienie Prezesa Zarządu – Dyrektora Generalnego Polregio S.A. mgr. Adama Pawlika, na temat uwarunkowań utworzenia Poznańskiej Kolei Metropolitalnej.

W sesji poświęconej systemom sterowania i zasilania elektrotrakcyjnego prof. dr hab. inż. Janusz Dyduch, honorowy prezes SITK RP, zaprezentował zakres prac Laboratorium Dużych Prędkości. Wystąpienia pozostałych prelegentów dotyczyły bardzo szczegółowych zagadnień technicznych, takich jak uwarunkowania zastosowania systemów SRK i zdalnej diagnostyki kodera LEU, czyli dla niewtajem-

niczonych - diagnostyki urządzeń odczytujących stan sygnalizatorów przytorowych.

Sesja III poświęcona była szczegółom dotyczącym taboru, do których należały układy jezdne kolei dużych prędkości czy też nowoczesne technologie RFID w kolejnictwie czyli bezprzewodowej identyfikacji obiektów za pomocą fal radiowych.

Dzień drugi konferencji poświęcony był zagadnieniom organizacyjno-prawnym i ochronie środowiska.

Szczególna uwaga prelegentów zwrócona została na problemy związane z wibracjami powodowanymi przez kolej dużych prędkości i ich wpływu na budynki i ludzi w budynkach. Dr hab. inż. Filip Pachła, prof. PK, analizował również błędy w oszacowaniu wpływu drgań dla potrzeb wykonywania ocen środowiskowych.

Referat wygłoszony przez prof. dra hab. Juliusza Engelhardta z Uniwersytetu Szczecińskiego na temat planów rozwoju kolei dużych prędkości w strefie geograficznej krajów Trójmorza wywołał ożywioną dyskusję w kontekście planów budowy CPK w Polsce.

Uzupełnieniem wystąpienia p. Profesora była prezentacja dra hab. Marcina Wołka z Uniwersytetu Gdańskiego, na temat miastotwórczej roli kolei dużych prędkości.

Wypowiedź dr Joanny Czerepko z Uniwersytetu Gdańskiego dotyczące roli kolei dużych prędkości w zrównoważonym rozwoju przedsiębiorstw z perspektywy ESG, czyli zarządzania kwestiami środowiskowymi, społecznymi i korporacyjnymi, była wskazaniem, co winno być przedmiotem zainteresowania organizacji i rządów, zajmujących się kwestiami komunikacyjnymi w kontekście rozwoju gospodarczego.

Inauguracja obchodów 25-lecia samorządu województwa pomorskiego

dr inż. Jan Bogusławski
Wiceprezes Zarządu
Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku

Samorząd Województwa Pomorskiego ma już 25 lat!

Uroczystość temu poświęcona odbyła się w Polskiej Filharmonii Bałtyckiej (niegdyś Ołowiance) w Gdańsku 6 czerwca 2023.

W hali koncertowej zgromadziło się na zaproszenie Marszałka Województwa Pomorskiego kilkaset osób - przedstawicieli gmin i powiatów oraz jednostek współpracujących z całego Województwa Pomorskiego. Pomorską Radę FSNT NOT w Gdańsku - członka Pomorskiej Rady Przedsiębiorczości, reprezentował Wiceprezes Zarządu dr inż. Jan Bogusławski.

Konferencję otworzył o godzinie 12⁰⁰ Marszałek Mieczysław Struk, przedstawiając historię samorządów, ich rolę w gospodarowaniu w zarządzanych gminach w tym okresie, podkreślając znaczenie bliskiego związku władzy gminnej z podmiotami (właścicielami i zarządcami) bezpośrednio gospodarującymi na terenie gminy (miasta). Istotną sprawą są oczywiście finanse wpływające z podatków, którymi gmina może gospodarować i odpowiadać za ich rzetelne wydatkowanie, a które stały się tematem sporu ze szczeblem rządowym.

Jednym z głównych punktów programu uroczystości było wręczenie Honorowego Wyróżnienia za zasługi dla Województwa Pomorskiego. Godność tę, przyznaną jednogłośnie przez Sejmik, otrzymał Jerzy Grzywacz (wiek 94 lata).

Kolejnym punktem programu uroczystości był bardzo ciekawy wykład okolicznościowy prof. Cezarego Obracht-Prondzyńskiego (U.G.) „Współcześni Pomorzanie - tożsamość, postawy, przekonania (o sobie i innych)”.

Kolejno, nastąpiło wręczenie wyróżnień z okazji 25-lecia samorządu województwa pomorskiego Samorządowcom, którzy od wielu lat sprawują swoją funkcję i cieszą się zaufaniem mieszkańców Pomorza. Wśród nich był wójt Gminy Sierakowice Tadeusz Kobiela. Pochwalił się on, że zaczął 37-letnie „wójtowanie” w wieku 37 lat. Wyróżniony też został Wojciech Szczurek - prezydent miasta Gdyni.

Na zakończenie uroczystości odbył się koncert orkiestry symfonicznej Polskiej Filharmonii Bałtyckiej, z solistą Konstantym Andrzejem Kulką – wykonała ona fragmenty koncertu Vivaldiego „Cztery Pory Roku”. Przepięknie!

Spotkanie zakończył poczęstunek „na stojąco” w foyer, bardzo smaczny i urozmaicony.

Z życia Pomorskiej Rady

Posiedzenie Rady PR FSNT NOT w Gdańsku

25 maja odbyło się posiedzenie Rady PR FSNT NOT w Gdańsku. Przed posiedzeniem Członkowie Rady otrzymali komplet dokumentów: sprawozdanie z działalności statutowej, sprawozdanie finansowe, projekty uchwał, plan finansowy i plan pracy na rok bieżący.

Spotkanie otworzyła Prezes Pomorskiej Rady, prof. dr hab. inż. Bożenna Kawalec-Pietrenko.

Pani Prezes omówiła działalność prowadzoną w 2022 roku, przedstawiając zwięzłe podsumowanie zrealizowanych działań merytorycznych. Działalność gospodarczą omówił Sekretarz Zarządu-Dyrektor Biura, Waldemar Cezary Zieliński.

Następnie, zgodnie z agendą, Członek Komisji Rewizyjnej Kol. Bogumił Banach odczytał protokół z prac Komisji Rewizyjnej za rok 2022. Komisja wniosła o udzielenie absolutorium Członkom Zarządu za działalność realizowaną w 2022 roku.

Powołana Komisja Skrutacyjna w składzie: kol. Tadeusz Szmytke (SITP) – Przewodniczący i kol. Wacław Tyborowski (SITWM) – Czło-

nek, sprawnie przeprowadziła proces głosowania. Zarząd jednogłośnie uzyskał absolutorium za rok 2022.

Rada uchwałą przyjęła plan finansowy oraz zatwierdziła plan pracy merytorycznej Biura.

Po zamknięciu części merytorycznej posiedzenia Pani Prezes wręczyła Medale 75-lecia PR FSNT NOT w Gdańsku im. prof. Tadeusza Jednoręba, przyznane jeszcze w ubiegłym roku, Członkowi Rady dr. inż. Stanisławowi Wojtasowi oraz zaproszonym w tym celu gościom: prof. Elżbiecie Urbańskiej-Galewskiej, mgr. inż. Piotrowi Zimniakowi, inż. Tadeuszowi Kuchcińskiemu.

W posiedzeniu uczestniczył inż. Józef Kubicki (SIMP), który pod koniec spotkania, w części poświęconej sprawom różnym i wolnym wnioskom przedstawił swój projekt zaangażowania środowisk technicznych w nadchodzące wybory samorządowe.

BW

Sprawozdanie z działalności PR FSNT NOT w Gdańsku za rok 2022

I. INFORMACJE OGÓLNE

Rok 2022 był w działalności Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku rokiem szczególnym. Z okazji przypadającego Jubileuszu 75-lecia FSNT NOT na Ziemi Gdańskiej Rada posługiwała się specjalnym, jubileuszowym logo, zaprojektowany i wybitny został Medal 75-lecia PR FSNT NOT im. Prof. Tadeusza Jednoręba, który przyznano Osobom wybitnie zasłużonym dla gdańskich struktur Federacji, oraz wydano monografię pod redakcją dra inż. Jana Bogusławskiego: „75 lat Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT na Ziemi Gdańskiej (1947-2022)”.

Obchody trwały cały rok, a punktem kulminacyjnym i podsumowaniem obchodów było uroczyste posiedzenie Rady z udziałem Prezesów Stowarzyszeń oraz Prezes FSNT NOT Ewy Mańkiewicz-Cudny w dniu 29 grudnia 2022r.

W listopadzie zakończył działalność gdański oddział Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych.

W roku 2022 odbyło się 7 posiedzeń Zarządu oraz 3 posiedzenia Rady Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku, w tym 2 uroczyste.

Kontynuowano działalność związaną z modernizowaniem i dostosowywaniem przestrzeni Domu Technika do wymagań najemców, zakończono działania związane z umieszczeniem podświetlonych szyldów na elewacji budynku Domu Technika z uwzględnieniem Uchwały Krajobrazowej Gdańska.

Prezes Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku Bożenna Kawalec-Pietrenko brała czynny udział w pracach Komitetu Doskonalenia Kadr FSNT NOT oraz w pracach Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy Technicznej FSNT NOT.

Wszelkie działania na bieżąco były publikowane w Biuletynach Informacyjnych PR FSNT NOT w Gdańsku.

II. DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA

1. Konferencje

„Jakość i Innowacje w rozwoju Pomorza” – konferencja towarzysząca Gali XXIV, specjalnej edycji Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości

odbyła się w dniu 25 maja. W konferencji wzięło udział 49 osób. Wygłoszone zostały 3 referaty, zaś pod koniec wydarzenia laureaci XXIV edycji: Szpital Specjalistyczny w Kościerzynie sp. z o.o. oraz GeneMe sp. z o.o. zostali poproszeni o podzielenie się z uczestnikami konferencji swoimi doświadczeniami, nabytymi podczas ostatnich 2 lat, działając w sytuacji ograniczeń, związanych z epidemią wirusa SARS-COV2.

„Q doskonałości: dobre praktyki w doskonaleniu usług medycznych na Pomorzu” – konferencja została zorganizowana przez Pomorską Radę FSNT NOT w Gdańsku we współpracy z Uniwersytetem Gdańskim, Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy oraz Stowarzyszeniem Wspierania Techniki Polskiej. Patronat objął Wojewoda Pomorski Dariusz Drelich, marszałek Województwa Pomorskiego Mieczysław Struk, JM Rektor GuMed prof. dr hab. Marcin Gruchała oraz JM Rektor UG prof. dr hab. Piotr Stepnowski. Honorową przewodniczącą Rady Programowej była Wicemarszałek Województwa Pomorskiego Agnieszka Kapala-Sokalska. Konferencja odbyła się 21 czerwca i zgromadziła ponad 180 osób, w tym 55 osób stacjonarnie. Transmisję dla zarejestrowanych użytkowników prowadzono za pomocą platformy VMS.

XIII Ogólnopolska Konferencja Przepływów wielofazowych połączona z V Ogólnopolską Konferencją Operacji Mechanicznych Inżynierii Procesowej – konferencja zorganizowana w dniach 22-23 listopada przez Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego. Konferencja organizowana jest co 3 lata. Po raz pierwszy do współorganizacji została zaproszona Pomorska Rada FSNT NOT w Gdańsku. Obrady odbywały się w Hotelu Mercure. Uczestniczyło w niej 21 osób z całej Polski.

2. Konkursy

Olimpiada Wiedzy Technicznej – Zawody II stopnia XLVIII OWT zostały przeprowadzone w dniu 04-01-2022r. Wzięło w nich udział 9 uczniów. Zawody I stopnia XLIX OWT odbyły się w formule zdalnej, wzięło w nich udział 142 uczniów z 18 szkół. Do II etapu zakwalifikowało się 21 uczniów z 8 szkół.

Młody Innowator – Uczniowie III LO im. Marynarki Wojennej w Gdyni otrzymali aż dwie nagrody w finale XV edycji konkursu Młody Innowator: Nagrodę Specjalną Prezes FSNT-NOT otrzymał zespół w składzie: Jan Ignacy ŁUBIŃSKI, Bartosz KOSTARCZYK i Robert MIŚKIEWICZ (kl. III) za projekt „EXTREMEBOX”, przygotowywany pod kierunkiem mgr A. Rzepty, mgr. J. Zdrojka oraz dr. A. Nawrota, natomiast w kategorii liceum ogólnokształcące III miejsce zajął zespół w składzie: Alan SOLIŃSKI, Mateusz PIETRZAK i Szymon JANUSZEK (kl. III) za projekt „RAKIETA Z KONTROLĄ WEKTORA CIĄGU – PAKIET EDUKACYJNY DLA SZKÓŁ ŚREDNICH”, przygotowany pod kierunkiem mgr A. Rzepty.

Konkurs na grę planszową „Inżynierowie dla niepodległej Polski” zakończył się przyznaniem nagrody w kategorii Szkoła Podstawowa - III miejsce zajął zespół w składzie: Małgorzata i Mateusz Drzewieccy oraz Milena Zdanowicz z SP nr 79 w Gdańsku, za grę Piramida Wynalazków, przygotowaną pod kierunkiem pani Magdaleny Bocheńskiej.

Konkurs Mistrz Techniki - Tytuł Mistrza Techniki FSNT NOT 2021/2022 otrzymał zespół w składzie: dr hab. inż. Sylwia Fudala-Książek, dr inż. Anna Remiszewska-Skwarek, dr inż. Hubert Byliński, dr inż. Małgorzata Szopińska, dr hab. inż. Aneta Łuczkiwicz i mgr inż. Alicja Jeżewska z Politechniki Gdańskiej za rozwiązanie techniczne „Eko-technologie dezintegracji termicznej, niskotemperaturowej zwiększająca efektywność technologiczną i energetyczną procesu przeróbki osadów ściekowych oraz odpadów organicznych rolno-spożywczych”. Wręczenie nagród miało miejsce podczas XXVII KTP i V SZIP w Gliwicach

Konkurs o Pomorską Nagrodę Jakości – Została ogłoszona jubileuszowa, XXV edycja Konkursu o Pomorską Nagrodę jakości – Laureat 25-lecia. Edycja skierowana jest do dotychczasowych uczestników Konkursu.

Wyłonienie finalistów odbędzie się w oparciu o specjalnie przygotowaną ankietę. Galę Finałową Przewidziano w roku 2023.

Od kwietnia rozpoczęto posługiwanie się logo w odświeżonej formule, wiążąc wizerunek konkursu ze środowiskiem Naczelnej Organizacji Technicznej.

3. Klub Pomorskiej Nagrody Jakości zawiesił działalność regulaminową w roku 2022.

4. Klub Technika – brak spotkań w 2022 roku

5. Seminarium

Światowy Dzień Inżyniera - 15 marca, z okazji Światowego Dnia Inżyniera odbyło się uroczyste posiedzenie Rady oraz seminarium, podczas którego uczestnicy wysłuchali prelekcji prof. dr hab. inż. Bożenny Kawalec-Pietrenko: „Autorytet zawodowy absolwenta świadectwem jakości kształcenia uczelni” oraz dra hab. inż. Andrzeja Januszajtisa: „Pierwsi inżynierowie w Gdańsku”. Spotkanie było jednocześnie okazją do wręczenia nagród w III edycji Konkursu Na Najlepszą Pracę Magisterską i Inżynierską w Obszarze Nauk Technicznych.

Dzień Seniora – 15 grudnia odbyło się spotkanie z okazji 54 Dnia Seniora, połączone z obchodami Jubileuszu 75-lecia. Spotkanie było okazją do uhonorowania zasłużonych Seniorów Medalami 75-lecia im. Prof. Tadeusza Jednorala. Wszyscy uczestnicy uroczystości otrzymali kalendarz na rok 2023, breloczek oraz monografię wydaną z okazji Jubileuszu. Po części oficjalnej nastąpiła przerwa, a po przerwie MUSICA VIVA pod kierunkiem Pani Barbary Sutt-Żurowskiej wykonała koncert muzyczny.

Spotkanie zakończono poczęstunkiem, przygotowanym przez Mapę Smaków, oraz jubileuszowym tortem, który upiekła specjalnie na tę okazję Piekarnia-Cukiernia Pellowski

6. Ważne wydarzenia

Światowy Dzień Inżyniera

4 marca po raz trzeci obchodzony był Światowy Dzień Inżyniera. Dzień ten został ustalony jako termin wydarzenia podczas 40 konferencji ogólnej UNESCO w 2019 roku. Światowa Organizacja Federacji Inżynierskich zaproponowała tę datę na pamiątkę inicjatywy z 4 marca 1968 r., kiedy przedstawiciele 50 stowarzyszeń naukowych i technicznych z całego świata spotkali się w Paryżu pod patronatem UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) – Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Edukacji, Nauki i Kultury, aby utworzyć

WEFO (World Federation of Engineering Organizations) – Światową Federację Organizacji Inżynierskich. Święto to inicjatywa Światowej Federacji Organizacji Inżynierskich (WFEO – World Federation of Engineering Organisations).

Obchody odbywały się pod hasłem: Zbudujemy lepszą inżynierię przyszłości. Zarząd Główny FST-NOT przy współudziale Politechniki Warszawskiej zorganizował konferencję w formule on-line, umożliwiając wzięcia udziału w konferencji za pośrednictwem platformy VMS oraz oglądanie transmisji na kanale TV NOT. W programie konferencji nie zabrakło wystąpień przedstawicieli środowiska inżynierów, naukowców, pracowników administracji, a także studentów. Konferencję rozpoczęła Prezes FSNT NOT Ewa Mańkiewicz-Cudny wystąpieniem Dlaczego obchodzimy Światowy Dzień Inżyniera?

Pomorskie obchody odbyły się 15 marca.

XXVII Kongres Techników Polskich i V Światowy Zjazd Inżynierów Polskich w Gliwicach

W dniach 23-25 czerwca odbył się w Gliwicach zjazd, będący kontynuacją 140-letniej tradycji spotkań, wymiany doświadczeń i dyskusji nad ważnymi problemami rozwoju cywilizacji, zachowania naszej planety dla przyszłych pokoleń. Na zjeździe Pomorska Rada FSNT NOT w Gdańsku reprezentowała Prezes prof. dr hab. inż. Bożenna Kawalec-Pietrenko oraz Wiceprezesi Zarządu dr inż. Jan Bogusławski i mgr inż. Henryk Paszkowski.

Wydanie monografii pod redakcją dra inż. Jana Bogusławskiego 75 lat NT NOT w Gdańsku

Jednym z najważniejszych wydarzeń ubiegłego roku było wydanie monografii, obejmującej działalność 75 lat istnienia sfederowanych środowisk inżynierskich na Pomorzu.

W monografię zaangażowanych zostało wiele osób, przede wszystkim Członków Stowarzyszeń, którzy przygotowali bardzo ciekawy materiał, obejmujący zarówno historię jak i bieżące działania Stowarzyszeń; Członków Zarządu, przede wszystkim pomysłodawcę i wielkiego orędownika wydania monografii, dra inż. Jana Bogusławskiego, kol. Mirosława Murczkiewicza, który podzielił się na łamach monografii swoją wiedzą o Domu Technika, z którym jest związany od najmłodszych lat, oraz Dyrektora Waldemara Zielińskiego, który przybliżył realizację wielkiego wyzwania, jakim była organizacja zjazdu FEANI w Gdańsku, a także na bieżąco wspierał proces redagowania treści.

Monografia - oprócz wydania papierowego - jest dostępna na naszej stronie: gdansk.enot.pl

Ogólnopolski zjazd Prezesów i Dyrektorów Terenowych jednostek Organizacyjnych FSNT NOT w Gdańsku

W dniach 17-18 października w Domu Technika NOT w Gdańsku gościliśmy Zarząd Główny Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych oraz Prezesów i Dyrektorów wszystkich Terenowych Jednostek Organizacyjnych Naczelnej Organizacji Technicznej.

Zjazd jest cyklicznym spotkaniem o charakterze informacyjno-integracyjnym, połączonym z dyskusją o bieżących sprawach najsilniej nurtujących środowisko naukowo-techniczne zrzeszone w Federacji.

Przedmiotem dyskusji były efekty działalności statutowej oraz wyniki ekonomiczno-finansowe TJO, a także rezultaty prac Międzystowarzyszeniowego Zespołu Gospodarczego Zarządu Głównego FSNT-NOT. Dyrektor Generalny FSNT-NOT Mariusz Płaczekiewicz przedstawił wyniki ekonomiczno-finansowe Federacji oraz jej stan organizacyjny w roku 2021. Z prezentowanych danych dotyczących przychodów wynikało, że Pomorska Rada w Gdańsku w roku 2021 osiągnęła najwyższe przychody ze wszystkich TJO, w wysokości 2 865 500 zł oraz siódme miejsce pod względem wyniku finansowego netto. W prezentacji w trakcie drugiego dnia obrad dyr. Waldemar Cezary Zieliński przedstawił model biznesowy realizowany przez Biuro Zarządu Pomorskiej Rady, który był podstawą osiągniętych rezultatów

Ustanowienie Medalu Pamiątkowego 75-lecia PR FSNT NOT w Gdańsku im. Prof. Tadeusza Jednorąla

Z inicjatywy Zarządu, Rada PR FSNT NOT w Gdańsku podjęła Uchwałę, ustanawiając Medal 75-lecia PR FSNT NOT im. Profesora Tadeusza Jednorąla.

Pragnieniem inicjatorów było, aby kończąc obchody jubileuszowego roku 75-lecia Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT na Ziemi Gdańskiej, szczególnie zasłużeni Członkowie Stowarzyszeń mogli być uhonorowani podczas organizowanego przez Komitet Seniorów i Historii Ruchu Stowarzyszeniowego 15 grudnia, uroczystego Dnia Seniora.

Rada podjęła Uchwałę drogą korespondencyjną, zatwierdzając przedłożony Regulamin oraz formularz wniosku i wzór Medalu. Jednocześnie Prezesi Stowarzyszeń zostali poproszeni o wskazanie szczególnie zasłużonych osób, których działania na rzecz inżynierskiej społeczności należałoby ich zdaniem uhonorować.

Z uwagi na znaczącą liczbę osób wskazanych do odznaczenia Medalem, Zarząd podjął decyzję, aby część Członków Stowarzyszeń została uhonorowana podczas Uroczystości Dnia Seniora, natomiast część podczas zaplanowanego na 29 grudnia 2022r. uroczystego posiedzenia Rady PR FSNT NOT w Gdańsku.

29 grudnia odbyło się uroczyste posiedzenie Rady z udziałem Prezes FSNT NOT Ewy Mańkiewicz-Cudny oraz Prezesów gdańskich oddziałów Stowarzyszeń, podsumowujące rok jubileuszowy. Prezes ZG FSNT NOT została uhonorowana Medalem 75-lecia im. Prof. Tadeusza Jednorąla, a następnie udekorowała działaczy Pomorskiej Rady Medalami i odznaczeniami honorowymi FSNT NOT. Podczas spotkania nastąpiło wręczenie Medalu 75-lecia zasłużonym Członkom Stowarzyszeń.

Lista osób uhonorowanych Medalem 75-lecia PR FSNT NOT im. Prof. Tadeusza Jednorąla w roku 2022 (*lista została opublikowana w poprzednim wydaniu Biuletynu Informacyjnego*).

Charytatywny koncert gwiazd – 15 lat Przemek Dzieciom

12 marca po raz kolejny odbył się w Domu Technika charytatywny koncert organizowany przez Fundację Przemek-Dzieciom. Pomorska Rada FSNT NOT w Gdańsku z dumą – jak co roku – dołożyła swoją cegiełkę w postaci wynajmu Sali Teatralnej na wydarzenie za 1 zł.

Jubileusz 90-lecia gdańskiego oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich

Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Gdańsk obchodziło w 2022 roku 90-lecie powołania Oddziału Wybrzeża Morskiego, którego powstanie datowane jest na 7 marca 1932 r.

7 marca 2022 roku w Hotelu Mercure odbyła się uroczystość jubileuszowa.

Pomorską Radę reprezentowała Prezes, Pani prof. dr hab. inż. Bożenna Kawalec-Pietrenko oraz Sekretarz Zarządu - Dyrektor Biura Pan Waldemar Cezary Zieliński.

V Konferencja Morska Stowarzyszenia Geodetów Polskich: Od Estów po Wyspę Estyjską, czyli jak PRZEKOP zbudowano

W dniach 3-4 listopada b.r. odbyła się konferencja, zorganizowana przez Stowarzyszenie Geodetów Polskich, w której wzięli udział Wiceprezes Zarządu PR FSNT NOT w Gdańsku dr inż. Jan Bogusławski oraz Sekretarz Zarządu-Dyrektor Biura Waldemar Cezary Zieliński.

7. Biuletyn Informacyjny Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku

W 2022 roku wydano 4 numery kwartalnika zgodnie z harmonogramem wydań. Z uwagi na zmianę formuły konkursu w 2022 roku zrezygnowano z wydania specjalnego, poświęconego finałowi Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości.

Wszystkie wydania Biuletynu Informacyjnego dostępne są online na stronie www.gdansk.enot.pl

III. SYTUACJA ORGANIZACYJNA 2022 r.

1. Pomorska Rada FSNT NOT w Gdańsku

Pod koniec 2022 zakończył działalność gdański oddział Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych. Tym samym, na koniec 2022 roku w Pomorskiej radzie FSNT NOT w Gdańsku zrzeszonych było 17 Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych.

Stan liczbowy Członków Stowarzyszeń Pomorskiej Rady na koniec 2022 roku wyniósł 2476 członków, co stanowi spadek o 4,6% w stosunku do roku 2021, kiedy odnotowano 2589 członków.

Liczba kół wzrosła o 2 w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 81 na koniec roku 2022.

2. Biuro Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku

W Biurze Pomorskiej Rady na dzień 31-12-2022 zatrudnionych było 10 osób, w tym jedna przebywała na urlopie macierzyńskim. Biuro realizowało kolejne modernizacje Domu Technika, skupiając się przede wszystkim na działaniach związanych z wykonaniem Postanowienia Komendanta Straży Pożarnej w zakresie bezpieczeństwa pożarowego Domu Technika.

Sfinalizowano prace związane z umieszczeniem sztyków świetlnych na frontowej ścianie Domu Technika, zostały naprawione schody przy wejściu do budynku.

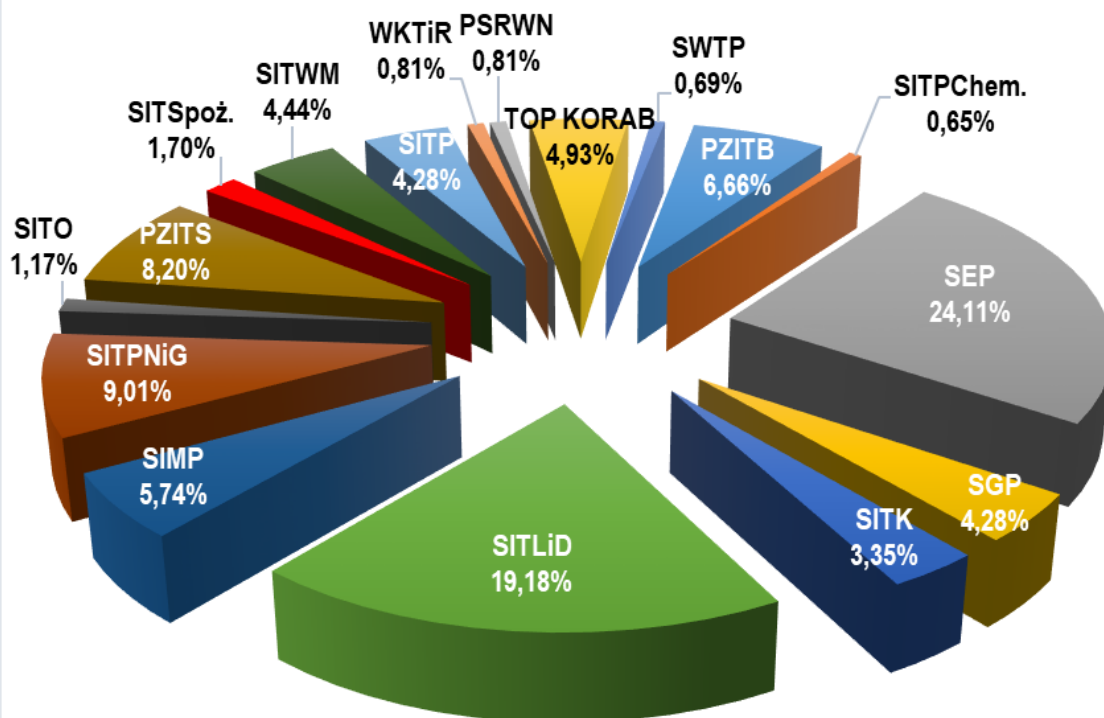
Główne działania w Biurze w zakresie działalności gospodarczej skierowane były na maksymalizację przychodów z najmu powierzchni oraz wynajmu Sali Teatralnej na przedstawienia. Działalność statutowa skupiona była przede wszystkim na obchodach jubileuszu 75-lecia PR FSNT NOT, z działań statutowych najważniejszym zadaniem było wydanie monografii z okazji 75-lecia FSNT NOT na Ziemi Gdańskiej oraz wybite Medalu im. Profesora Jednoręta.

Działania promocyjne

- Fanpage Facebook - w wyniku prowadzonych działań informacyjnych strona Domu Technika zwiększyła liczba osób zainteresowanych publikowanymi treściami z 630 osób na koniec 2021 roku do 801 osób na dzień 31-12-2021r, co stanowi wzrost o 27%.
- Wzrost zainteresowania prezentowaną przez Pomorską Radą FSNT NOT komunikacją odczuwalny jest szczególnie w zakresie publikowanych treści bezpośrednio nawiązujących do działalności statutowej, takiej jak realizowane konkursy oraz ciekawostki i wynalazki techniczne i następował głównie w II połowie 2022r.
- Biuletyn Informacyjny – w 2022 roku wydano 4 numery Biuletynu. Z uwagi na wyjątkową formułę Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości zrezygnowano z wydania specjalnego, poświęconego Konkursowi o Pomorską Nagrodę Jakości.
- W ogólnopolskim Biuletynie Informacyjnym FSNT-NOT nr 5-6 ukazała się relacja z Gali Finałowej XXIV edycji Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości, nr 7 relacja z Konferencji Q Doskonałości – dobre praktyki w doskonaleniu usług medycznych.
- W Gazecie GUMed nr 8/9 2022 ukazała się relacja z Konferencji Q Doskonałości – dobre praktyki w doskonaleniu usług medycznych.

SNT	Liczba członków indywidualnych	Liczba Oddziałów SNT	Liczba kół	Liczba członków zbior./wspier.
Ogółem	2476	18	81	31
PZiTB	165	1	6	0
SITPChem	16	1	1	0
SEP	597	1	22	1
SGP	106	1	8	0
SITK	83	1	0	0
SITLId	475	1	19	0
SIMP	142	1	5	15
SITPNiG	223	1	6	1
SITO	29	1	0	0
PZITS	203	1	7	1
SITSpoż	42	1	0	0
SITWiM	110	1	6	0
SITP	106	1	0	7
PZSWiR	20	1	0	3
PSRzWN	20	1	0	0
TOP KORAB	122	2	0	3
SWTP	17	1	1	0

Stowarzyszenia Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku

Opracowała: Barbara Wiśniewska

List gratulacyjny oraz nagroda pieniężna dla najlepszej uczennicy CKZiU nr2

Na wniosek Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych w tym roku szkolnym została przez Pomorską Radę FSNT NOT w Gdańsku nagrodzona uczennica Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2 w Gdańsku - członka Stowarzyszenia SITWM.

W dniu rozdania świadectw mieliśmy przyjemność uhonorować najlepszą uczennicę Technikum Inżynierii Środowiska i Melioracji Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 2 w Gdańsku, Nikołą Glińską, wręczając Jej List Gratulacyjny i nagrodę pieniężną w imieniu Prezes Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku.

Podczas uroczystej akademii przyjemność przekazania listu oraz czeku miała nasza koleżanka Paulina Orłowska, która przekazała Laureatce serdeczne gratulacje za wybitne osiągnięcia oraz najwyższą średnią na kierunku.

BW

Fot.: CKZiU nr 2

Stowarzyszenia Naukowo-Techniczne PR FSNT NOT w Gdańsku

Stowarzyszenie Elektryków Polskich

II Regaty o Puchar Koła nr 4 Stowarzyszenia Elektryków Polskich Oddział Gdańsk

Tadeusz Klonowski

SEP Oddział w Gdańsku

W dniach 25-28 maja 2023 r. w Rynie odbyły się II Regaty o Puchar Koła nr 4 Stowarzyszenia Elektryków Polskich Oddział Gdańsk. W regatach oprócz członków koła SEP nr 4 wzięli również udział członkowie kół nr 7, 60 i 113. Zapraszamy do lektury krótkiego sprawozdania z wydarzenia.

Po przybyciu w czwartek 25.05 po południu do Rynu zaokrętowaliśmy się na wcześniej przydzielone jednostki Antila 27 zacumowane w przystani Bocianie Gniazdo. Następnie udaliśmy się na integracyjne ognisko z pieczeniem kiełbasek i śpiewem szant. Po wyczerpującej biesiadzie wróciliśmy na swoje jachty celem udania się na spoczynek i zregenerowania sił przed jutrzejszym pływaniem.

W piątek po śniadaniu na jachtach odbyła się odprawa sterników i o godzinie 10:00 ruszyliśmy w rejs do miejscowości Mikołajki. Do pokonania mieliśmy Jezioro Ryńskie, Jezioro Tałty kończąc pływanie w przystani Cicha Zatoka na Jeziorze Mikołajskim. Celem rejsu było zapoznanie się z akwenem, sprzętem oraz zgranie załóg przed sobotnimi regatami. Następnie udaliśmy się na spacer i zwiedzanie przepięknej miejscowości Mikołajki, gdzie wspólnie zjedliśmy pyszną kolację w Restauracji Spizarnia.

Nadeszła sobota – dzień regat! Po śniadaniu na jachtach odbyła się odprawa sterników, podczas której ustalono linie startu oraz linię mety. Trasa regat przebiegała od Mikołajek do Rynu. O godzinie 12:00 wystartowały cztery załogi. Regaty przebiegały w słońcu i przy mocno niestabilnym wietrze. Emocji podczas regat nie brakowało. Zwycięzca I regat z 2022 roku, sternik Krzysztof Truchanowicz z załogą, z powo-

du spektakularnej awarii swojej jednostki nie ukończył regat. Płynąc awaryjnie na silniku z złamanym masztem budził ogromną sensację wśród mijających go żeglarzy. Na mecie jako pierwszy zameldował się sternik Mariusz Mazur z załogą w składzie: Franciszek Głowacki, Andrzej Nowosielski i Wojciech Okoński. Jako drugi dotarł sternik Tadeusz Klonowski z załogą w składzie: Katarzyna Adel, Janusz Cieszyński, Daniel Kleszczewski i Ewa Kwela. Na trzecim miejscu dopłynął sternik Lech Górecki z załogą w składzie: Andrzej Bistula, Piotr Kaczmarczyk, Marcin Kulling i Albert Włodarczyk. Jacht sternika Krzysztofa Truchanowicz z załogą w składzie: Sylwia Klinkosz, Adam Klinkosz i Piotr Olesiński z powodu awarii nie został sklasyfikowany. Następnie o godz. 19:00 udaliśmy się do Tawerny na szkolenie z odnawialnych źródeł energii. Szkolenie poprowadzili: kol. Piotr Olesiński - ENERGA Wytwarzanie SA oraz kol. Mariusz Mazur – Instytut Energetyki Oddział Gdańsk. Szkolenie okazało się bardzo ciekawe, pytaniom do prelegentów nie było końca i organizatorzy zmuszeni byli płynnie przejść do

oficjalnego ogłoszenia wyników regat oraz wręczenia pucharów. Dodatkowo każdy z uczestników otrzymał pamiątkowy upominek. Następnie przystąpiliśmy do uroczystej kolacji koleżeńskiej, podczas której toczyły się burzliwe rozmowy zarówno dotyczące wygłoszonych referatów, jak również zakończonych regat.

W niedzielę po śniadaniu opuściliśmy nasze jachty i zdaliśmy sprzęt w kapitanacie. Następnie ruszyliśmy w drogę powrotną zatrzymując się w Pasłęku w Smażalni Okoń na wspólny obiad i oficjalne zakończenie regat. Podczas posiłku snuliśmy plany na temat przyszłorocznych regat i najprawdopodobniej spotkamy się w 2024 roku w ławie na jeziorze Jeziorak.

Do zobaczenia!

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Pożarnictwa

Wydarzenia w I kwartale bieżącego roku

Bryg. w st. spocz. inż. Tadeusz Szmytke

SITP oddział w Gdańsku

W dniu 6 kwietnia 2023 r. w sali reprezentacyjnej KW PSP w Gdańsku, odbyło się kolejne spotkanie Członków naszego Oddziału SITP. Na spotkaniu została poruszona tematykę:

- projektu nowelizacji Polskiej Normy dot. oddymiania. Referat „Dobre praktyki w projektowaniu systemów oddymiania grawitacyjnego obiektów budowlanych” przedstawił współautor Kol. Krzysztof Bagiński.
- materiały z konferencji Ochrona Przeciwożarowa Wiosna 2023 Zakopane SITP – omówił Kol. Leszek Kowalczyk Prezes Gdańskiego Oddziału SITP oraz przekazał „Stanowisko Ministra Klimatu i Środowiska, Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii, Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego, Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego, Prezesa Głównego Urzędu Miar i Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w sprawie stosowania przepisów i norm technicznych w trakcie procesu inwestycyjnego budowy stacji tankowania wodoru”.

W dniu 17 marca 2023 r. na reprezentacyjnej sali KW PSP im. Józefa Tuliszkowskiego komendanta Warszawskiej Straży Ogniowej w latach 1915–1918, przywitaliśmy Panią Aleksandrę Koper Przewodniczącą

Komitetu Seniorów i Historii Ruchu Stowarzyszeniowego Pomorskiej Rady FSTNT - NOT w Gdańsku, która przedstawiła zarysy działalności Komitetu działającego w strukturach NOT, który skupia Koła emerytów ze stowarzyszeń naukowo – technicznych działających w PR NOT. Dzięki Pani Przewodniczącej 8 emerytów pożarnictwa wzięło udział w wycieczce do Lęborka, zwiedzaniu – ciekawej Wieży Ciśnień będącej obecnie Muzeum, obiektów sakralnych i miejscowego Nadleśnictwa. Autokaru użył NOT Gdańsk. Na spotkaniu w KW PSP zaproponowano kolejne wspólne spotkania i wycieczki. W dniu 22 kwietnia br. Koło emerytów pożarnictwa przy KW PSP w Gdańsku zaprosiło Panią Przewodniczącą A. Koper i Pana Marka Traczyka z NOT na wycieczkę bryczkami po lasach kaszubskich w okolicach Wieżycy. Planowane są wspólne dwie kolejne wycieczki w ramach wypoczynku zbiorowego emerytów.

Dzień 4 maja to Dzień Strażaka i św. Floriana Męczennika Patrona Strażaków.

Główne uroczystości Centralnych Obchodów Dnia Strażaka odbyły się na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie z udziałem Prezydenta RP Andrzeja Dudy. We wszystkich jednostkach i strukturach Państwowej i Ochotniczej Straży Pożarnej odbywały się uroczystości służbowe i religijne.

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP

Walne Zebranie Członków SITK RP Oddział w Gdańsku

mgr Waldemar Cezary Zieliński

Wiceprezes

SITK RP oddział w Gdańsku

W dniu 5 maja odbyło się Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia SITK RP Oddział w Gdańsku.

Zebranie można było rozpocząć dopiero w drugim terminie, z uwagi na wymagane kworum. Zgodnie z agendą, podczas posiedzenia Komisja Rewizyjna przedstawiła sprawozdanie, które wraz ze sprawozdaniem z działalności zostało zatwierdzone przez Walne Zebranie. Akceptację uzyskał także plan pracy. Zarząd niestety nadal boryka się z odzyskaniem kontaktów do Członków Oddziału oraz z licznymi próbami ich aktywizacji. A sporo obecnie w Stowarzyszeniu się dzieje: za nami spotkanie w ramach Klubu Technika, które miało na celu przypomnienie postaci wielkiego Polaka Ernesta Malinowskiego. W czerwcu

odbyło się także drugie w tym roku spotkanie Klubu Technika, na temat odnawialnych źródeł energii w publicznym transporcie zbiorowym.

Oddział jest także współorganizatorem ogólnopolskiej Konferencji naukowo-technicznej: „Rozwój Kolei Dużych Prędkości w Polsce”, która odbyła się w dniach 21-23 czerwca b.r. w Gdańsku. Do współorganizacji zaprosił nas Oddział SITK RP Radom.

Już we wrześniu odbędą się ważne dla naszej branży targi TRAKO.

Tą drogą zwracamy się do członków gdańskiego SITK, do których nie docierają informacje i zaproszenia mailowe, z prośbą o kontakt z redakcją Biuletynu.

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych

Gdańsk – stolicą zielonej retencji

Jarosław Sobolewski

Specjalista ds. komunikacji społecznej
Gdańskie Wody sp. z o.o.

Gdańsk na trzy dni stał się europejską stolicą zielono-błękitnej transformacji miast, bowiem w dniach 14-16.06 właśnie do stolicy województwa pomorskiego zjechali specjaliści, którzy na konferencji Zielona Retencja – oszczędność dla miast, dyskutowali o wyzwaniach, jakie stoją przed aglomeracjami w dobie postępujących zmian klimatu.

Tegoroczna, druga edycja konferencji okazała się frekwencyjnym sukcesem, zgromadziła bowiem blisko 200 specjalistów i ekspertów, w tym projektantów, drogowców, przyrodników, profesorów, deweloperów, samorządowców oraz działaczy społecznych, którzy chcieli podzielić się swoimi doświadczeniami. To spotkanie było prawdziwą, żywą platformą wymiany wiedzy i doświadczeń, a liczba zgromadzonych gości pokazuje, jak bardzo potrzebna.

Wydarzenie podzielone było na 4 części – część wykładową, debata, warsztatową oraz terenową. Podczas sesji plenarnej uczestnicy mieli okazję wysłuchać wyznań, jakie stoją przed aglomeracjami związanymi ze zmianami klimatu w miastach przedstawionych przez przedstawiciela Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Z kolei prezes Izby Gospodarczej Wodociągi Polskie, która objęła konferencję patronatem honorowym, przybliżył wyzwania branży wod-kan związane z wodami opadowymi. Sesja zakończona została przez przedstawiciela warszawskiego MPWiK, który zaprezentował, jakie rozwiązania oparte na naturze stosowane są w Warszawie. Pierwszego dnia swoje doświadczenia z wdrażania zielonej polityki miasta zaprezentowali także przedstawiciele Krakowa, Wrocławia czy spółki Aquanet Retencja z Poznania, która była partnerem wydarzenia. „Jesteśmy bardzo zbudowani tak pozytywnym odbiorem konferencji. To dowód na rosnące zainteresowanie tematyką zrównoważonego rozwoju i potrzebę tworzenia nowych rozwiązań retencyjnych” – powiedział Ryszard Gajewski, prezes spółki Gdańskie Wody – organizatora konferencji.

Warsztaty z projektowania zielonych rozwiązań

Drugiego dnia uczestnicy mogli skorzystać z wyjątkowej oferty warsztatowej. Zostali oni podzieleni na trzy grupy – zgodnie ze swoimi preferencjami. Pierwsza z nich pod okiem specjalistów z Gdańskich Wód oraz Gdańskiego Zarządu Dróg i Zieleni uczyła się projektować zieleń

retencyjną na rzeczywistym obiekcie, jakim było gdańskie rondo Pana Cogito. Druga grupa starała się zmodelować opad nawałny w mieście oraz odpowiednio zaplanować miejsca pod retencję, tak, aby wodę można było zatrzymać w miejscu jej wystąpienia – podczas tego warsztatu specjalistów z Gdańskich Wód wspomagali pracownicy firmy DHI – producenta oprogramowania do modelowania, będącego również partnerem wydarzenia. Ostatnia grupa, przy wsparciu pracowników Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy oceniała wnioski aplikacyjne o środki na realizację obiektów malej retencji.

Podczas retencyjnego Hyde Parku uczestnicy w swobodnej atmosferze wygłaszali swoje przemyślenia

Kulminacyjnym momentem była debata, prowadzona przez przedstawiciela Gdańskich Wód, w której swoje doświadczenia i stanowiska na temat renaturyzacji i regulacji przedstawiali specjaliści goście: Wojciech Skowyrski, z-ca prezesa Wód Polskich ds. ochrony przed powodzią i suszą oraz dr hab. Mateusz Grygoruk, prof. SGGW. Patronat nad debatą objął portal Gazeta.pl, na łamach którego była realizowana transmisja „na żywo”.

Uczestnicy podczas wizyty na ogrodzie deszczowym przy ul. 3 maja

Olbrzymie zainteresowanie konferencją Zielona Retencja potwierdziło fakt, że rosnące zainteresowanie tą tematyką to stały trend i wymusza potrzebę dyskusji, wymiany doświadczeń i tworzenia nowych rozwiązań retencyjnych w kontekście postępujących zmian klimatu.

Fot: materiały prasowe

Komitet Seniorów i Historii Ruchu Stowarzyszeniowego

KWIECIEŃ Seniorów

Aleksandra Koper
Przewodnicząca
KSiHRS

Okazało się, że w harmonogramie zajęć przedsięwziętych członków Komitetu Seniorów absolutnie się nie zmieści tradycyjne zebranie w pierwszy wtorek miesiąca. Dzień po Wielkanocy też nie jest dobrym terminem. Ze względu na to, że chętne były tylko 3 osoby, spotkanie się nie odbyło. Rozczarowujące, bo były sprawy do omówienia.

1/ Przeciwnicy przeniesienia Dnia Seniora z grudnia na październik nie dają za wygraną, zarzucając brak szerszych konsultacji. Wobec tego wysłałam do wszystkich Stowarzyszeń maila z prośbą o przeprowadzenie sondy i poinformowanie o wynikach. Argumenty za przeniesieniem: brak zimowych zagrożeń w pogodzie z pewnością zwiększy frekwencję; w połowie grudnia Stowarzyszenia organizują swoje spotkania, a wyjście dwa razy w tym samym tygodniu często jest zbyt trudne; październik jest Miesiącem Seniorów i organizacja w tym terminie jest jak najbardziej na miejscu. Przeciwnicy mają jeden argument – tradycja. Czekamy na rezultaty.

2/ SITPożarników przesłał Komitetowi Seniorów plan wycieczek, jakie zamierza zorganizować w tym roku i zaprasza na nie chętnych z pozostałych Stowarzyszeń. Przekazałam je do wszystkich, ale zainteresowanie zgłosiło tylko 5 osób.

3/ Okazało się, że już 22 kwietnia organizują pierwszą wycieczkę, na Kaszuby, przejazd bryczkami w okolicy Wieżycy. Zainteresowana nią osoba w tym terminie nie mogła, ale pojechałam ja i kol. Marek Traczyk.

Jechaliśmy do miejscowości Kolano czerwonym bussem Straży Pożarnej, łącznie 12 osób. Po przyjeździe zaraz przesiadliśmy się na bryczki i ruszyliśmy w stronę Somonina. Wiosna w tamtej okolicy była dopiero w powijakach, jedynym przejawem były dywany białych kwiatusków w lasach. Drzewa liściaste jeszcze wyglądały jak uschnięte, na wzgórzach było szaro, bo zieleńiały tylko iglaki. Pogoda dopisała,

widoki piękne, zrobiliśmy koło i wracaliśmy wzdłuż jeziora Ostrzyckiego. Towarzyszył nam cały czas (kilkanaście kilometrów!) piesek ze stadniny, a zachowywał się na szosie lepiej niż niejeden człowiek, żadne niebezpieczeństwo mu nie groziło. Po wycieczce piekliśmy kielbaski nad specjalnym paleniskiem, a że przyjechało z nami całe zaopatrzenie posiedzieliśmy przy stołach jedząc i rozmawiając parę godzin. Miła wiosenna wycieczka.

3/ 25 kwietnia odbyło się spotkanie z okazji 232 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Tradycyjnie udział wzięli uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 50 pod wodzą pani Hanny Jarosz. Usilne starania o frekwencję dały mizerny rezultat – przybyło tylko 20 Seniorów. Na szczęście dysproporcja nie była tak bardzo widoczna, bo była tylko jedna klasa, a zazwyczaj przychodziły dwie. W słowie wstępnym przybliżyłam zebranym pierwsze konstytucje na terenie Europy – benderską i koryskańską, które z różnych przyczyn nie są uznawane przez historyków, dlatego prymat dźwierz konstytucja amerykańska a zaraz potem nasza. Po mnie głos zabrał kol. Marek Traczyk, który uczęszczał do Szkoły Nr 50. Pokaz, jaki dzieci zaprezentowały, sprawił nam niespodziankę. Oprócz recytacji i piosenek, tym razem był również taniec z szarfami. Podziwiamy zaangażowanie uczniów, a także ich relacje z panią Jarosz – to duża sztuka prowadzić grupę w tym wieku i wydobyc jej potencjał. Po pokazie otrzymałam od gości piękny bukiet jako wyraz sympatii dla Seniorów (koledzy kazali mi go zatrzymać), my zrewanżowaliśmy się słodkimi upominkami. Seniorzy jak zwykle byli wzruszeni, miło patrzeć jak rośnie i rozwija się następne pokolenie, dla niektórych z nas te dzieci mogłyby być prawnukami.

Klub Technika NOT

Przedsiębiorca innowatorem ?

mgr inż. Henryk Barsow
Ekspert
Agencja Rozwoju Przemysłu

Cykl moich artykułów wyraża subiektywny pogląd byłego wieloletniego przedsiębiorcy, osoby zajmującej się od dawna innowacyjnością, autora części merytorycznej wniosków o dofinansowanie w formułach dotacyjnych i zwrotnych.

Zebrane doświadczenie pozwala mi twierdzić, iż pomoc w formie wspieranych pożyczek czy też kredytów czyli tzw. instrumenty zwrotne, są dużo sprawiedliwsze, i co ważniejsze, sprawiają, iż wnioskodawca doskonale wie, iż jego innowacja ma sens i jest opłacalna. W tyle głowy towarzyszy mu świadomość, iż otrzymane środki trzeba będzie zwrócić, a on na innowacji musi zarobić, co najmniej umacniając swoją pozycję na rynku.

Dotacje - tak, ale dla prac badawczych, będących na bardzo wstępnych etapach, z nikłym widokiem na bliską komercjalizację i obarczonych wielkim ryzykiem.

Polityka dotacyjna, kryteria i procedury oceny wniosków, kompetencje ekspertów - to oczywiście temat rzeka, przyozdobiony kwiatkami w postaci odkrytych niedawno patologii.

Jak już pisałem wcześniej, użyteczność innowacji, zdolność do komercjalizacji, szeroko rozumiane pożytki to punkt widzenia przedsiębiorców, to kryteria, które w pełni podzielam i staram się w moim skromnym działaniu stosować. Nie oznacza to oczywiście, że nie

Rys 1 Płetwa Hebla

doceniam efektów wielu dokonań naukowych i bardzo je szanuję, szczególnie wtedy, gdy ich wdrożenie jest opłacalne.

O korzystnych zmianach w sposobie postrzegania przez przedsiębiorców innowacji roli innowacji w przedsiębiorstwach już pisałem. Poniżej chciałbym zaprezentować Państwu wynalazek, który zrodził się w firmie MAPALU w Redzie, a dotyczy innowacji bliskiej naszemu środowisku, związanej z morzem.

Wynalazek zgłoszony do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej powstał przed laty i stanowi połączenie tradycyjnej płetwy sterowej ze zwężką Venturiego¹.

Nowa płetwa sterowa znana jest obecnie pod nazwą - pochodzącą od nazwiska wynalazcy Włodzimierza Hebla - „Płetwą Hebla” przeszła badania, próby i testy na kutrach "Szkuner" sp. z o.o. we Władysławowie.

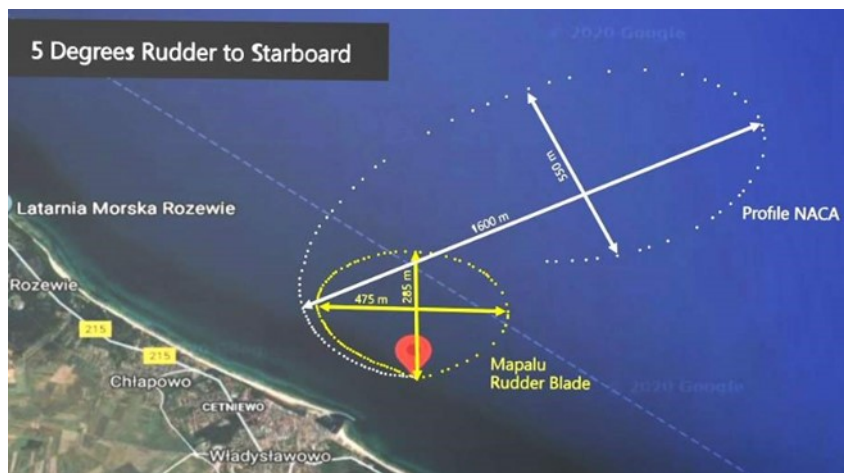
Analiza skuteczności została przeprowadzona dla następujących typów płetw:

- Hebla (Model Mapalu),
- płytowa,
- profil Naca,
- Becker Flap Rudder type,
- dla kątów wychyłu steru: 5, 10, 20 i 30 stopni
- przy prędkościach 2,5 i 5 węzłów.

Badania przeprowadzono metodą porównawczą. Do badań, dzięki pomocy władz "Szkuner" sp. z o.o. we Władysławowie użyto jednocześnie dwóch bliźniaczych kutrów Wła311 i Wła312, a same pomiary przeprowadzono w identycznych warunkach pogodowych.

Stwierdzono przy tym, iż duże znaczenie dla oszczędności paliwa ma stan morza. Im większa fala, tym oszczędności te były większe i osiągały ponad 20% w stosunku do płetwy o profilu NACA. Redukcja zużycia paliwa to nie tylko niższe koszty eksploatacji, ale też – co obecnie nabiera szczególnego znaczenia – niższa emisja spalin tak szkodliwych dla środowiska.

Płetwa Hebla pozwala też na znaczną poprawę manewrowości jednostki, czego potwierdzeniem jest ciaśniejsza pętla Butakowa-Williamsona. To z kolei oznacza poprawę bezpieczeństwa żeglugi, zwłaszcza przy manewrach w porcie.

Rys. 2 Porównanie torów cyrkulacji

Projekt „Płetwa Hebla” to również przykład bardzo udanej współpracy przemysłu z nauką. Bez wątpienia nie udało by się zweryfikować tezy badawczej i założeń wynalazcy gdyby nie udział:

- Politechniki Gdańskiej, Wydziału Oceanotechniki i Okrętownictwa,
- Politechniki Krakowskiej
- Zakładu Badań Morskich w Gdyni IMGW-PIB.

Institucje te nie tylko pomogły opracować i zrealizować Agendę badawczą, ale i przez cały czas wspierały prace nad projektem. Sukces jest owocem pracy zbiorowej.

Zgromadzone w pierwszym etapie wyniki i zgłoszone do ochrony patentowej (zgłoszenie P.434191) modele płetwy Hebla dały podstawy do opracowania ogólnej zasady wykorzystywanej w tego typu płetwach i zgłoszeniu (w trakcie) kolejnego wniosku patentowego.

Modyfikacja to nie tylko doskonalszy produkt, potwierdzenie stałego zainteresowania firmy stałym doskonaleniem produktu, ale też skuteczniejsza ochrona prawa własności przemysłowej. Kolejny patent z tej dziedziny (Nr zgłoszenia P.433972), to „Ster strumieniowy do manewrowania jednostkami pływającymi, zwłaszcza okrętowymi”.

Przytaczam przykład firmy MAPALU dla ilustracji stwierdzeń zawartych w moim poprzednim artykule pt. „Zmiany w postrzeganiu innowacji”, iż coraz częściej przedsiębiorcy – doceniając znaczenie innowacji – sami, patrząc krytycznie i analizując aktualny stan rzeczy, są gotowi na podejmowanie ryzyka, angażując przy tym swoje własne siły i środki.

Innowacje, które rodzą się w przedsiębiorstwach, są bardzo praktyczne i choć nie raz nie posiadają poziomu wynalazczego kwalifikującego je do ochrony patentowej, to z pewnością są warte uwagi, bowiem zawsze rozwiązują pewien problem przedsiębiorstwa „tu i teraz”.

Optymizmem napawa mnie to, iż takich firm jak MAPALU czy „Szkuner” sp. z o. o. jest coraz więcej. Firmy te, nawet jeśli nie potrafią same znaleźć odpowiedniego rozwiązania, to są pełne inicjatyw i chętne do poszukiwań, oraz korzystania z pomocy tych, którym się udało. Są przykładem dla innych, potwierdzając czynem, że warto.

¹ http://arch.przeгляд-techniczny.pl/index.php?option=com_content&view=article&Itemid=44&id=1092

Spotkania w ramach Klubu Technika

W ostatnim kwartale, po rocznej przerwie, powróciliśmy do organizowania spotkań w ramach Klubu Technika.

W kwietniu odbyło się spotkanie poświęcone postaci Ernesta Malinowskiego - zapowiadane między innymi w poprzednim numerze Biuletynu. W czerwcu natomiast odbyło się spotkanie poświęcone problemowi energii odnawialnej w publicznym transporcie zbiorowym.

Zaproszenie do udziału w spotkaniu przyjął Przewodniczący Zarządu MZKZG Pan Kamil Bujak. Zarząd Komunikacji Miejskiej w Gdyni reprezentował prof. Olgierd Wyszomirski.

Referat wprowadzający wygłosił dr Aleksander Jagiello z Katedry Rynku Transportu Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Gdańskiego. Następnie głos zabrał Pan Krzysztof Mazur z Przedsiębiorstwa Komunikacji Autobusowej sp. z o.o. w Gdyni, natomiast po nim wystąpił Prezes Zarządu Miejskiego Zakładu Komunikacji Wejherowo sp. z o.o. Czesław Kordel.

Po spotkaniu, którego tematyka nie została wyczerpana z uwagi na ograniczone ramy czasowe wydarzenia, długo jeszcze trwały kulturalne dyskusje.

W kolejnych miesiącach będziemy powracać do problematyki OZE w publicznym transporcie zbiorowym.

BW

KLUB TECHNIKA

Odnawialne Źródła Energii w publicznym transporcie zbiorowym

Dom Technika 20 czerwca 2023 r. godz. 14⁰⁰
Sala Wynalazców
Wstęp wolny - liczba miejsc ograniczona.
 Potwierdzenie obecności: biuro@gdansk.enot.pl tel. 58 321 84 84

PR FSNT NOT
w Gdańsku

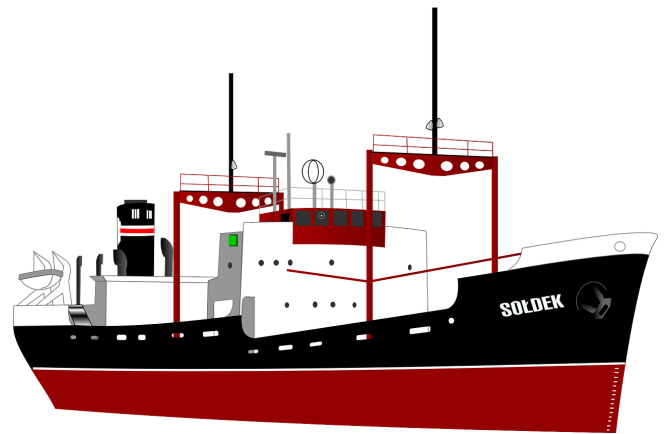
Oddział w Gdańsku

Loża Ekspertów

3 kwietnia 2023 roku minęło 75 lat od położenia stępki pod polskiego rudowęglowca na pochylni Stoczni Gdańskiej.

Tak zaczęła się historia "Sółdka", o której opowiedzenie poprosiliśmy Wiceprezesa Stowarzyszenia Statku-Muzeum „Soldek”.

Redakcja

Fot.: Pixabay

KRÓTKA HISTORIA „SÓLDKA”

dr inż. Witold Kuszewski
Wiceprezes Stowarzyszenia
Statku-Muzeum „Soldek”

W wyniku II Wojny Światowej uzyskaliśmy szeroki dostęp do morza, wraz z morską infrastrukturą. Tyle, że ta infrastruktura była w tragicznym stanie. Zarówno porty, jak i leżące w ich granicach stocznie, były kompletnie zrujnowane. W przypadku Gdańska zniszczone kompletnie było również Główne Miasto. Ocenia się, że stopień zniszczenia portów i stoczni wynosił 80%. Aby przywrócić je do funkcjonowania, trzeba było zacząć od ich odgruzowania, odbudowy podstawowej infrastruktury oraz wydobycia z akwenów zatopionych jednostek.

Trzeba przyznać, że rodzące się pod koniec wojny polskie władze szybko doceniły wagę gospodarki morskiej. Już w marcu 1945 r., gdy jeszcze trwała wojna, utworzono w Bydgoszczy Morską Grupę Operacyjną pod kierownictwem kpt. inż. Władysława Szedrowicza, mającą za zadanie zabezpieczenie morskich obiektów przemysłowych oraz ponowną ich organizację. Zadanie nie było łatwe, ponieważ większość zakładów stoczniowych w Gdańsku i Elblągu była w rękach specjalnych oddziałów wojsk radzieckich. Dopiero w maju 1945 r. ówczesny minister przemysłu i handlu uzgodnił z Państwowym Komitetem Obrony ZSRR zasady przekazywania stoczni znajdujących się w administracji wojskowej wojsk radzieckich. Nie były one korzystne dla strony polskiej, której przysługiwało jedynie 30% urządzeń stoczniowych, znajdujących się na terenach poniemieckich. Pozostałe 70% przypadło ZSRR i było traktowane jako reparacje wojenne.

Nastąpił wywóz dźwigów, maszyn i urządzeń, co jeszcze pogarszało fatalny stan techniczny stoczni. Inna sprawa, że do legendy przeszły wysiłki polskich pracowników, którzy nocami przemaslowywali oznaczenia skrzyń przeznaczonych do wywozu na podlegające pozostawieniu na miejscu.

Przyspieszenie procesu przejmowania obiektów portowych i organizacji polskiego przemysłu okrętowego nastąpiło po 14 czerwca 1945 roku, kiedy to minister przemysłu i handlu wydał zarządzenie, powołujące Zjednoczenie Stoczni Polskich. Zjednoczeniu podlegało początkowo 18 zakładów na terenie Gdańska, Gdyni i Elbląga.

Stocznie w Szczecinie zostały przejęte od strony radzieckiej dopiero pod koniec 1946 i na początku 1947 roku.

Późniejsza Stocznia Gdańska stanowiła początkowo dwa przedsiębiorstwa: Stocznnię Nr 1 – dawną Danziger Werft, oraz Stocznnię Nr 2 – dawną Schichau Werft. Zarówno jeden jak i drugi zakład był całkowicie zdewastowany. Gdy w lipcu 1945 r. przystąpiono do prac, rozpoczęto od usuwania gruzów i złomu (usunięto około 18 000 t gruzu i 5 000 t złomu).

Oprócz zniszczeń, braku wyposażenia i materiałów, podstawową trudność w pionierskich latach 40. stanowił brak wykwalifikowanej kadry. Wyższym wykształceniem technicznym w zakresie budowy okrętów, lub przynajmniej zbliżonym, legitymowała się jedynie garść ludzi. Byli to przedwojenni absolwenci Politechniki Gdańskiej, ale przede wszystkim wykładowcy i słuchacze okupacyjnej szkoły przedmiotów okrętowych działającej w Warszawie. To oni stanowili zaczątki kadry technicznej stoczni oraz rodzącego się szkolnictwa. Politechnika Gdańska zostaje powołana dekretem Rady Ministrów z dnia 24 maja 1945 roku, a wśród czterech pierwszych wydziałów był też Wydział Budowy Okrętów. W czerwcu 1945 roku powołane zostaje Liceum Budownictwa Okrętowego „Conradinum”.

Do stoczni ściągali też zewsząd wykwalifikowani i niewykwalifikowani robotnicy. Szybko rosło zatrudnienie. Pod koniec 1945 roku w stoczniach Nr 1 i 2 wynosiło ono łącznie około 2200 pracowników, a już w grudniu 1946 osiągnęło 3539 pracowników.

Stocznia Gdańska, miejsce budowy Sółdka, powstała, jak już wspomniano, z połączenia stoczni Nr 1 i 2. Miało to miejsce 19 października 1947 roku. Powstał w ten sposób podmiot, mogący podjąć wyzwaniu w postaci budowy statku pełnomorskiego. Wcześniej, bo już w 1946 roku, powstało Biuro konstrukcyjne Stoczni Nr 3 (Stoczni Północnej), kierowane przez inż. Henryka Geldzika. Zostało ono później wydzielone ze stoczni i nazwane Centralnym Biurem Konstrukcji Okrętowych Zjednoczenia Stoczni Polskich.

W takich realiach technicznych i organizacyjnych rodziła się decyzja o budowie w Polsce rudowęglowca. Podstawową przesłankę stanowił niezbędny wzrost eksportu, aby uzyskać środki na zakup za granicą potrzebnych do odbudowy kraju surowców, urządzeń i żywności. Węgiel był wówczas podstawowym naszym produktem eksportowym, przewożonym do krajów skandynawskich, skąd przywo-

żono rudę żelaza. Stąd zrodził się w 1946 roku pomysł budowy rudowęglowców, które obsługiwałyby tego rodzaju wymianę handlową.

Formalna umowa na budowę sześciu rudowęglowców oraz ośmiu innych jednostek podpisano 5 maja 1946 roku przez dyrektora naczelnego Zjednoczenia Stoczni Polskich, inż. Henryka Uniatowskiego i dyrektora Gdynia – Ameryka Linie Żeglugowe SA – M. Pliniusia.

Powstanie projektu koncepcyjnego rudowęglowca to dość złożona historia. Istnieją przesłanki, że pierwotny projekt ofertowy był dziełem inż. Witolda Urbanowicza, dopiero później zlecono opracowanie projektu koncepcyjnego Biuru Konstrukcyjnemu Stoczni Nr 3, kierowanemu przez inż. Henryka Gieldzika, powszechnie uważanego za głównego autora projektu.

Opracowanie pełnej, roboczej dokumentacji przekraczało możliwości polskiego biura konstrukcyjnego. Po rozmowach z kilkoma stoczniami szwedzkimi, duńskimi, angielskimi i włoskimi zdecydowano ostatecznie zlecić jej wykonanie stoczni Augustin Normand z Hawru. Pierwsze rysunki warsztatowe zaczęły nadchodzić w połowie 1947 roku.

Budowa Soldka rozpoczęła się w 1947 roku. Pierwsze prace traserskie wykonano 15 września, a następnie przystąpiono do cięcia blach według szablonów, gięcia i przygotowania wręgów. Uroczyste położenie stępki miało miejsce 3 kwietnia 1948 roku, na najnowocześniejszej w tym czasie pochylni półdokowej A-2. W uroczystości brał udział ówczesny minister żeglugi Adam Rapacki, który wbił pierwszy nit. Odbłyło się też poświęcenie stępki, dokonane przez ojca Ernesta Łanucha z zakonu kapucynów przy kościele Św. Jakuba.

Początkowo budowa posuwała się dość wolno, nie tylko z powodu braków kadrowych, ale też materiałowych. Brakowało także energii elektrycznej. Dość powiedzieć, że podczas prac spawalniczych w Stoczni Gdańskiej, trzeba było wylączyć prąd w różnych częściach miasta. Prace kadłubowe nabierały jednak tempa z miesiąca na miesiąc. O ile w kwietniu 1948 roku przerób dzienny wynosił przeciętnie 20 t stali, to we wrześniu osiągnął 75 t. Rosło też zatrudnienie z 2096 pracowników w czerwcu 1948 roku do 3022 we wrześniu tego roku.

Końcowe prace kadłubowe przebiegały już szybko i sprawnie, i 6 listopada odbyło się wodowanie statku.

Warto tu wspomnieć o udziale w tym wydarzeniu inż. Jerzego Doerffera, późniejszego profesora Wydziału Budowy Okrętów Politechniki Gdańskiej. Ponieważ legitymował się on doświadczeniem wyniesionym z pracy w stocznich brytyjskich, powierzono mu odpowiedzialne zadanie przygotowania i przeprowadzenia wodowania. Nadanie imienia jednostce zgodne było z duchem tamtych czasów, wymagającym bohaterów pracy. Postanowiono, że będzie on nosił imię Stanisława Soldka. Był on rzeczywiście bardzo dobrym i wydajnym traserem,

legitymującym się wysokimi kwalifikacjami i doświadczeniem, zdobytym jeszcze przed wojną w płockiej stoczni rzecznej. Matką chrzestną została żona Stanisława Soldka-Helena.

Po wodowaniu rozpoczął się żmudny, trwający prawie rok, proces wyposażenia statku. Znaczna część wyposażenia pochodziła z zagranicy. Polskie natomiast było serce statku, maszyna parowa o mocy 1200 KM, zaprojektowana przez zespół Politechniki Gdańskiej pod kierunkiem prof. Adolfa Polaka. Maszynę zbudowano w ZUT Zgoda Świętochłowice.

Nie można zapomnieć, że w tym samym czasie rodziły się zgręby przemysłu kooperującego ze stoczniami w zakresie dostaw materiałów a także konstrukcji i produkcji wyposażenia. Rozwijało się biuro konstrukcyjne, szkolnictwo wyższe i zawodowe. Można więc uznać budowę Soldka za symboliczny początek powojennej historii polskiego przemysłu okrętowego

Pod koniec września 1949 roku prace wyposażeniowe zostały zakończone i 24 września Soldek wyszedł w rejs próbny. Całodzienne próby morskie wypadły dość dobrze, biorąc pod uwagę prototypowość jednostki i ówczesne warunki techniczne. Niemniej zalecane przeglądy i usuwanie usterek trwały jeszcze prawie miesiąc. Wreszcie 21 października 1949 roku odbyło się wcielenie Soldka do floty Żeglugi Polskiej. Następnego dnia Soldek wyruszył po węgiel do Szczecina. Rozpoczął się kolejny etap w życiu statku.

Soldek był bardzo pracowitym statkiem. W okresie ponad 31 lat eksploatacji, a więc od wyjścia w pierwszy rejs z ładunkiem, 22 października 1949 roku, do powrotu z ostatniego, 22 grudnia 1980 roku, wykonał łącznie 1476 rejsów. Przewiózł około 3,5 miliona ton węgla i rudy i zawijał do 66 różnych portów w 12 krajach.

Statek był mocno wyeksploatowany i widać było, że czas jego służby się kończy. Pojawiła się już w 1973 roku myśl, aby przekształcić go w statek muzeum. Ideę popierał również armator, Polska Żegluga morską. 31 grudnia 1980 roku statek został wycofany z eksploatacji i przekazany do Narodowego Muzeum Morskiego w Szczecinie. Jako obiekt muzealny miał stać przy Wałach Chrobrego, Planów jednak nie zrealizowano i Soldek został odstawiony i zacumowany przy jednym z nieużywanych nabrzeży, gdzie stopniowo niszczał.

Losom statku interesowało się od początku Centralne Muzeum Morskie w Gdańsku, którego ówczesny dyrektor, doc. dr hab. Przemysław Smolarek informował dyrekcję PŻM o chęci przejęcia statku i przekształcenia go w obiekt muzealny. Wreszcie po negocjacjach z udziałem zainteresowanych instytucji, 28 kwietnia 1981 roku podpisano protokół zdawczo-odbiorczy i Soldek stał się własnością Centralnego Muzeum Morskiego.

Soldek został przeholowany do Gdańska a następnie poddany remontowi i przystosowaniu do zadań muzealnych w 1984 roku w Gdańskiej Stoczni Remontowej. 17 lipca 1985 roku nastąpiło uroczyste oddanie Soldka do służby muzealnej, kilka dni później przeholowano go do przystanki przy ul. Wartkiej i udostępniono publiczności. W 1989 roku Soldek znalazł godne miejsce przy odbudowanych przez CMM Spichrzach, gdzie do dzisiaj pełni różnorodną służbę muzealną i wystawienniczą. Ale to już inna historia, wymagająca oddzielnej opowieści.

Na zakończenie kilka zdań pro domo sua, czyli o Towarzystwie Przyjaciół Statku-muzeum Soldek. Powstanie Towarzystwa zbiega z przekazaniem statku Centralnemu (dziś Narodowemu) Muzeum Morskiemu. Wiązało się to z koniecznością opracowania koncepcji przystosowania statku do zadań muzealnych oraz uzyskania na ten cel odpowiednich środków. Zrodziła się wówczas myśl o powołaniu społecznej organizacji wspierającej Muzeum w tym zakresie. Powołane Towarzystwo zarejestrowane zostało oficjalnie 28 maja 1984 roku. Towarzy-

stwo, którego prezesem był prof. Jerzy Doerffer, działało bardzo aktywnie do 17 lipca 1985 roku, czyli do chwili udostępnienia statku publiczności. Uznano, że Towarzystwo spełniło swoje zadania i podjęto decyzję o zawieszeniu działalności.

Tempora mutantur i po prawie 20 latach okazało się, że społeczna organizacja, mogąca pomóc Muzeum w problemach technicznych, finansowych i promocji statku byłaby bardzo przydatna. W konsekwencji, 22 marca 2005 roku nastąpiło reaktywowanie Towarzystwa Przyjaciół Statku-muzeum Soldek.

Głównymi zadaniami Towarzystwa są: współpraca z NMM w działaniach dla zachowania Soldka dla przyszłych pokoleń i zdobywanie środków na ten cel, podtrzymywanie tradycji morskich oraz prowadzenie działalności edukacyjnej i promocyjnej.

Dzięki staraniom udało się podnieść status Towarzystwa i od 18 października 2007 roku stało się ono organizacją pożytku publicznego.

Z dziejów kolei na Pomorzu Gdańskim

Zapraszamy Państwa w podróż po historii kolei na Pomorzu!

Poniżej prezentujemy Czytelnikom pierwszy z proponowanego cyklu artykuł o dziejach pomorskiej kolei, autorstwa Członka gdańskiego oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji RP, dra inż. Piotra Wulgarisa.

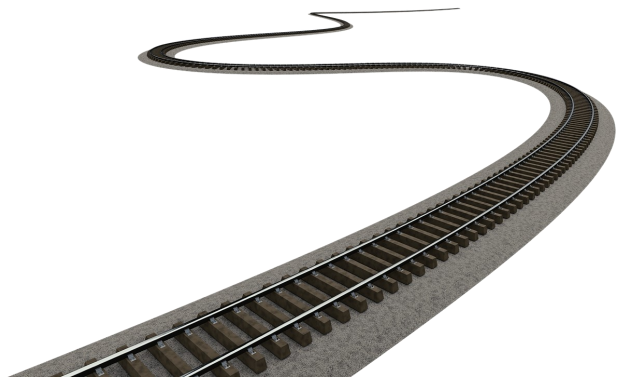
Redakcja

dr Piotr Wulgaris

Dyrektor ds. Inżynierii Ruchu i Telematyki
PKM SA

Podstawą zaspokojenia przez transport kolejowy potrzeb przewożonych jest infrastruktura transportu kolejowego. Zasadniczy układ sieci kolejowej na Pomorzu Gdańskim ukształtował się w II połowie XIX wieku i I poł. XX wieku. Sieć kolejowa na terenie Prus, pod których zarządem znajdowało się wówczas Pomorze, charakteryzowała się największą gęstością, a przebieg linii kolejowych był dostosowany do układu sieci osadniczej ludności, zapewniając tym samym dostęp do nowego środka transportu miejscowej ludności. Polityka transportowa Prus zakładała, że kolej ma stać się głównym środkiem transportu towarów i osób, a w związku z tym każde miasto powiatowe musiało zostać włączone w sieć infrastruktury transportu kolejowego.

Zalety kolei jako gałęzi transportu, atrakcyjne z punktu widzenia działań wojennych, zostały dostrzeżone również przez armię pruską. Sztab Generalny stymulował rozwój linii kolejowych, strategicznych z punktu widzenia wojskowości, w tym połączenia Berlina z Królewcem z możliwością przedłużenia linii do granicy z Rosją. 22 listopada 1842

r. rząd pruski wydał rozporządzenie, w którym uznał za niezbędną budowę linii Berlin – Królewiec z odgałęzieniem do Gdańska. Nowe przedsięwzięcie zyskało nazwę Kolej Wschodnia. Prace przy budowie Kolei Wschodniej na odcinku Bydgoszcz – Tczew – Gdańsk rozpoczęły się w 1851 r. 5 sierpnia 1852 r. przy udziale Fryderyka Wilhelma IV zainaugurowano ruch na odcinku północnym kolei od Bydgoszczy do Gdańska. Kolejnym ważnym wydarzeniem było dotarcie do Gdańska w 1870 r. Kolei Pomorskiej ze Stargardu Szczecińskiego.

Początkowo między Gdańskiem a Sopotem pociągi kursowały 5 razy w ciągu dnia. Wzrost przewozów osób i towarów na odcinku Tczew – Gdańsk, spowodował, że zdecydowano o budowie w latach 1875-1876 drugiego toru. Sopot otrzymał połączenie kolejowe z Gdańskiem 4 lipca 1870 r., a linia Kolei Pomorskiej przebiegała w Sopocie praktycznie w linii prostej. W 1939 r., przed wybuchem II wojny światowej, średniobowo w Sopocie zatrzymywało się 10 pociągów dalekobieżnych, w tym 7 na Hel. W dni robocze pomiędzy Gdańskiem a Sopotem kursowało 45 par pociągów w dni robocze, 30 par w dni świąteczne, co dawało średniobową częstotliwość kursowania pociągów co 30 minut. W godzinach szczytu pociągi kursowały nawet co 10 minut. Prace nad budową odcinka kolei na terenie dzisiejszej Gdyni trwały od

czerwca 1869 do stycznia 1870 r. Odcinek linii kolejowej od Sopotu do Gdyni był jednotorowy, z jednym wiaduktem w Kolibkach. Pozostałe skrzyżowania, jednopoziomowe, były osłaniane przez posterunki dróżników przejazdowych, obok których posterunków instalowano semafony. W końcu XIX wieku na trasie kolei pomorskiej łączącej Gdańsk ze Szczecinem ruch pociągów istotnie się zwiększył. Podjęto decyzję, by na tej jednotorowej linii zwiększyć liczbę mijanek, szczególnie na odcinku Sopot – Chylonia o długości 14,5 km. W rejonie Pomorza Gdańskiego w latach 1898-1903 uruchomiono następujące linie kolejowe:

- Reda – Puck (dziś linia Reda – Hel) - w 1898 r.,
- Lębork – Łeba - w 1899 r.,
- Kościerzyna - Kartuzy przez Somonino - w 1901 r.,
- Lębork - Bytów, a także linię z Wejherowa do Prusiewa, później przedłużoną do Choczewa, a w 1910 r. aż do Garczegorza, leżące na linii Lębork – Łeba - w 1902 r.,
- Kościerzyna – Chojnice - w 1903 r.,
- wydłużenie linii Reda - Puck do Krokowej – 1903 r.

W 1886 r. wybudowano linię kolejową z Pruszcza Gdańskiego do Kartuz, dając tym samym połączenie Kartuz z Gdańskiem. Podróż 54 kilometrową trasą trwała około 2 godzin.

Drugi tor do Sopotu był rozwiązaniem tymczasowym, nie rozwiązującym problemu coraz bardziej obciążonej infrastruktury. Rosnąca popularność podróży koleją spowodowała, że około 1900 r. podjęto decyzję o wybudowaniu dwóch dodatkowych torów do Sopotu, celem całkowitej separacji ruchu podmiejskiego od pozostałych kategorii przewozów. Gdy prowadzono budowę nowej pary torów do Sopotu, równolegle powstawała lokalna linia Gdańsk Wrzeszcz – Kokoszki – Stara Piła, dzięki temu stacja we Wrzeszczu wkrótce miała stać się stacją węzłową. Przed wybuchem I wojny światowej, zdołano jeszcze wybudować ostatnią w rejonie Gdańska linię kolejową – połączenie Gdańsk Wrzeszcz – Kartuzy. Połączenie to oddano do eksploatacji w maju 1914 r.

Fot.: Pixabay

POMIESZCZENIA DO WYNAJĘCIA

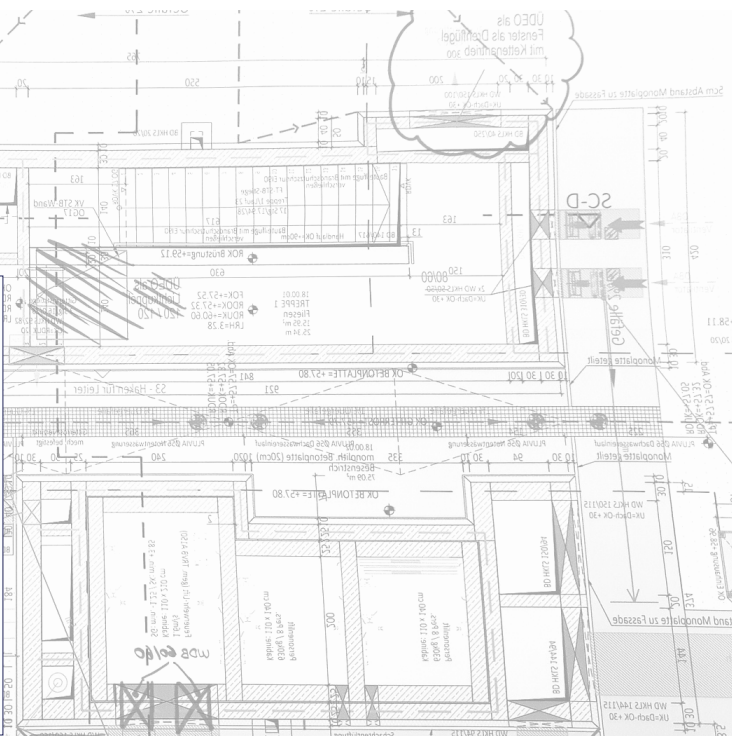
Dom Technika NOT w Gdańsku oferuje do wynajęcia pomieszczenia biurowe - jasne, słoneczne, zlokalizowane na parterze oraz drugim i trzecim piętrze budynku.

Zapraszamy do kontaktu:

administracja@gdansk.enot.pl

tel. 794 931 224

Dom Technika, ul. Rajska 6, pok. 107-108

Fot: Pixabay

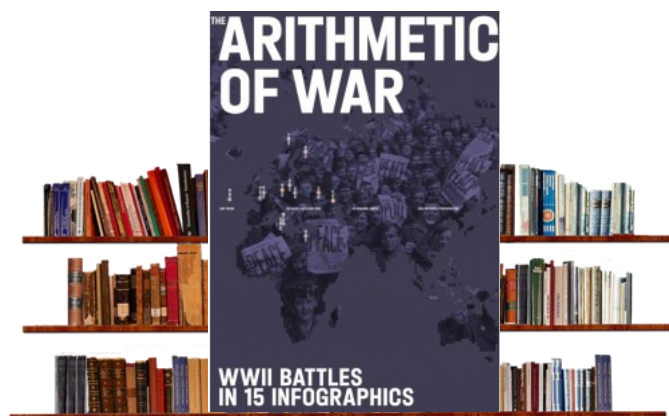
Półka z książkami

dr inż. Jan Bogusławski
Wiceprezes Zarządu
PR FSNT NOT w Gdańsku

THE ARITHMETIC OF WAR

WWII battles in 15 infographics Editor: Museum of the Second World War Gdańsk 2022.

Editor in Chief – Karol Szejko

Te piętnaście bitew to jak niżej:

1. Bitwa o Westerplatte – pierwsza bitwa WWII (01-07 września 1939);
2. Bitwa pod Kockiem – ostatnia bitwa generała (01- 06 października 1939);
3. Bitwa pod Suomussalmi – zamrożone piekło (07 października 1939 – 08 stycznia 1940);
4. Bitwa o Narwik – pierwsze zwycięstwo Aliantów nad Wermachtem (09.04 – 08.06 1940);
5. Bitwa o Wielką Brytanię - nieliczni przeciwko Luftwaffe (10.07 - 31.10.1940);
6. Bitwa o Atlantyk – neutralizacja groźby U-Boat (03.09.1939 – 07.05.1945);
7. Pearl Harbour – globalizacja WWII (07.12.1941);
8. Bitwa o Midway – wojna wkracza na Pacyfik (04-07.06.1942);
9. Bitwa pod El Alamein – przełom w północnej Afryce (01.07 – 04.11.1942);
10. Stalingrad- największa pomyłka Adolfa Hitlera (23.08.42 – 02.02.1943);
11. Bitwa pod Kurskiem – końcowe ryzyko Hitlera na wschodzie (05.07.1943 – 23.08.1943);
12. Operacja Husky - lądowanie Aliantów na Sycylii (08.07 – 17.08.1943);
13. Bitwa o Monte Cassino – pyrrusowe zwycięstwo (17. 01 – 18.5.1944);
14. D-day:bitwa o Normandię – otwarcie drugiego frontu na Zachodzie (06.06.1944);
15. Bitwa o Berlin – upadek tysiącletniej Rzeszy. (16.04 – 02.05.1945).

Można sobie zadać pytanie, czy wybrane 15 bitew oddają wspomnienia, wrażenia jakie starszemu pokoleniu pozostawiła WWII. Na przykład można mieć wątpliwości dlaczego autorzy (a jest ich 10) wybrali ostatnią bitwę pod Kockiem generała Franciszka Kleeberga, a nie majora Hubala? Ale jest to wybór autorski i trzeba go uszanować. Autorzy zmieścili na 286 stronach ogrom informacji, poczynając od

przedstawienia potencjału gospodarczego głównych uczestników WWII (s.94), poprzez obrazy i opisy rozgrywanych bitew, do szczegółów uzbrojenia i dykteryjek personalnych (s.123 – Hitler i i Rommel-tak nazwał swe psy generał Montgomery).

Autorzy pokazują kolejne bitwy na osi czasu, co ułatwia kojarzenie kolejnych epizodów WWII w czasie i przestrzeni.

Na przykład bitwa na łuku kurskim i lądowanie Aliantów na Sycylii (operacja Husky) miały miejsce w tym samym czasie (lipiec-sierpień 1943). W październiku 1943 Włochy wycofały się z Paktu Osi. Operacja Husky zmusiła Hitlera do wycofania części swych sił z frontu wschodniego do Włoch. Gdyby nie to, kto wie jak by się skończyła największa bitwa pancerna w WWII pod Kurskiem? Wprawdzie Sowieci mieli 5100 czołgów a Niemcy ok.2400, ale sowiecki T34 był w stanie oddać tylko 2 strzały na minutę, niemiecki Tygrys 6 strzałów/min. Za to Rosjanie uzupełniali straty znacznie szybciej – na wyprodukowanie czołgu T34 potrzeba było 40 godzin a na Tygrysa 14 dni. Siły sowieckie były 2 x większe ale ponosiły straty 4x większe niż siły niemieckie. Jako ciekawostkę dodam jeszcze, że w atakującej ZSRR armii niemieckiej (plan Barbarosa) „służyło” 600 tys. koni!

Odniesienia do Polski występują w szeregu miejscach i zdarzeniach – znanych, jak Westerplatte, Monte Cassino, Bitwa o Wielką Brytanię (dywizjon 303) i mniej znanych, jak udział 601 dywizjonu RAF pod dowództwem Stanisława Skalskiego w operacji Husky (Milionaire Squadron), czy też budowa sztucznego portu ze statków zatopionych jako namiastki falochronów w trakcie operacji D-day. Wśród tych statków był polski ss Modlin (pierwotnie ORP Wilia).

Niestety nie wspomina się o udziale Wojska Polskiego we froncie Wschodnim – w bitwie o Berlin, która to operacja zaczęła się w 1945 roku od Wisły. Mamy za to dwie podobizny generałów - Michała Roli-Żymierskiego i Konstantego Rokossowskiego w jednym szeregu z generałami Żukowem i Koniewem. Jest wprawdzie wzmianka o Polish People Army i 1 dywizji im. Tadeusza Kościuszki pod dowództwem gen. Zygmunta Berlinga i bitwie pod Lenino gdzie straty Polaków wyniosły 3000 w zabitych, rannych i zaginionych. Dla porównania, w bitwie o Monte Cassino poległo 923 i rannych zostało 2961 Polaków. (s.180-185)¹.

Warto przypomnieć, że polski wysiłek zbrojny w WWII w liczbie żołnierzy polskich walczących na frontach zachodnim i wschodnim miał się odpowiednio jak 200 tys. /400 tys.

¹ Armia Wojska Polskiego toczyła ciężkie walki na Pomorzu ponosząc

ogólne straty w wysokości ponad 20 tysięcy w tym straty na Wale Pomorskim 3130 zabitych, 5900 rannych i 1900 zaginionych.

2 Armia Wojska Polskiego w walkach nad Nysą Łużycką poniosła straty w wysokości 3396 zabitych.

Był też, symboliczny wprawdzie, udział Polaków w zdobyciu Berlina.

Reasumując – książka zawiera dużo ciekawych informacji, liczne zestawienia liczbowe, ma ciekawą oprawę graficzną, liczne oryginalne fotografie i szkice, niestety czasem nieczytelne. Trochę „literówek” wymagających dopracowania (np. s.208 - na mapce nazwy miast w 3 językach).

Książka jest napisana w języku angielskim ale w zapowiedziach było też wydanie w języku polskim.

Polecam „The Arithmetic of WWII battles.....” wszystkim pragnącym pogłębić wiedzę o Drugiej Wojnie Światowej. Tym którzy nie znają języka angielskiego także, bo z oglądanych ilustracji można się wiele

dowiedzieć. Tym co znają także, bo to jest doskonała okazja do ćwiczenia angielszczyzny.

---

¹ Gen. Konstanty Rokossowski – dowódca Frontu Białoruskiego, w szeregach którego walczyła 1 Armia LWP;

Gen. Michał Rola-Żymierski – naczelny dowódca Ludowego Wojska Polskiego;

Dowódcą 2 Armii LWP był generał Karol Świerczewski. Poległ w marcu 1947 pod Baligrodem w walce z Ukraińską Powstańczą Armią (UPA).

ZESPÓŁ USŁUG TECHNICZNYCH

POMORSKA RADA FSNT NOT W GDAŃSKU

Masz problem natury technicznej?

Zgłoś się do **Zespołu Usług Technicznych NOT**.

Dołożymy wszelkich starań by go rozwiązać!

Wykonujemy:

- ◆ Ekspertyzy, opinie i orzeczenia, oceny techniczne i odszkodowawcze
- ◆ Roczne i pięcioletnie kontrole budynków i budowli zgodnie z wymaganiami Prawa Budowlanego
- ◆ Nadzory inwestorskie
- ◆ Inwentaryzacje budowlane lokali, mieszkań i budynków
- ◆ Projekty i kosztorysy
- ◆ Instrukcje, dokumentacje techniczno-rozruchowe
- ◆ Badania i pomiary

Zapraszamy do kontaktu:

ekspertyzy@gdansk.enot.pl

tel. 790 731 224,

gdansk.enot.pl

Jakość w pomorskim

Fotorelacja z Gali Jubileuszowej, XXV edycji Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości

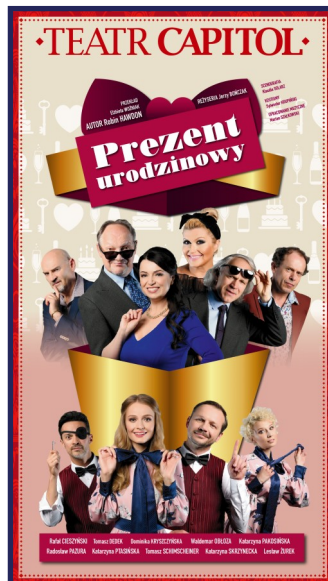
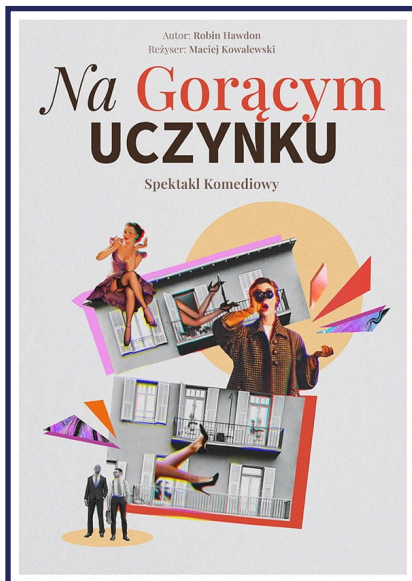
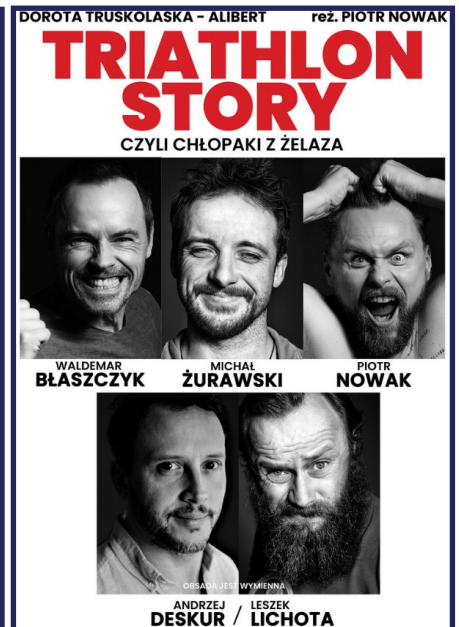

Fot.: Marzena Ziółkowska

Fot.: Mateusz Słodkowski/Trojmiasto.pl

REPERTUAR

scena teatralna NOT

09 lipca	Ślub doskonały: I że Cię nie opuszczę aż do śmiechu	godz. 16:00, 19:00
29 lipca	Triathlon story, czyli chłopaki z żelaza	godz. 17:00, 20:00
25 sierpnia	Goło i Weszło	godz. 17:15, 20:30
16 września	Prywatna Klinika	godz. 16:00, 19:00
22 września	Na gorącym uczynku	godz. 17:30, 20:30
23 września	Prezent urodzinowy	godz. 16:00, 19:00
24 września	Zaręczony pogrążony	godz. 16:00, 19:00
29 września	Ludzie inteligentni	godz. 18:00, 20:30

Informacja o możliwości nabycia biletów zamieszczana jest przez impresariaty (organizatorów przedstawień) przy opisie poszczególnych imprez na stronie www.kultura.trojmiasto.pl

DOM TECHNIKA NOT W GDAŃSKU ZAPRASZA

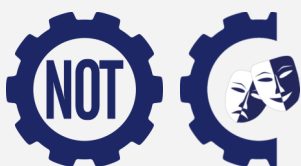
Oferujemy możliwość wynajęcia **sal konferencyjno-szkoleniowych oraz Sali Teatralnej**, zlokalizowanych w Domu Technika NOT przy ul. Rajskiej w Gdańsku.

Naszym atutem jest wyjątkowa lokalizacja w sercu Starego Miasta, w pobliżu węzła komunikacyjnego PKP/SKM/ZTM.

W bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się szeroka gama ośrodków noclegowych. Podczas trwania wydarzenia w Domu Technika profesjonalny personel zadba o dobry i sprawny jego przebieg oraz rozwiąże wszelkie problemy organizacyjne i techniczne.

WYPOSAŻENIE SAL:

TEL. 794 931 224

ADMINISTRACJA@GDANSK.ENOT.PL

GDANSK.ENOT.PL

BIULETYN INFORMACYJNY POMORSKIEJ RADY FSNT NOT W GDAŃSKU

Redaktor Naczelny: dr inż. Jan Bogusławski; Redakcja: mgr inż. Paulina Orłowska, mgr Barbara Wiśniewska

Kontakt z Zarządem i Biurem Pomorskiej Rady:

Gdańsk, ul. Rajska 6; tel. +48 58 321 84 84; e-mail: biuro@gdansk.enot.pl, gdansk.enot.pl

Opinie zawarte w artykułach przedstawiają poglądy autorów. Pomorska Rada nie ponosi za nie odpowiedzialności.